

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

**Finansijski iskazi za 2020. godinu
u skladu sa računovodstvenim propisima
Crne Gore**

i

Izvještaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 4
FINANSIJSKI ISKAZI	
Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha)	5-6
Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja)	7-8
Iskaz o promjenama na kapitalu	9
Iskaz o novčanim tokovima	10
Napomene uz finansijske iskaze	11 - 31
IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA	

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Društva Željeznička infrastruktura Crne Gore, Podgorica

Izveštaj revizora o finansijskim iskazima

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Akcionarskog društva Željeznička infrastruktura Crne Gore, Podgorica (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji (u daljem tekstu: bilans stanja) na dan 31. decembra 2020. godine i iskaz o ukupnom rezultatu (u daljem tekstu: bilans uspjeha), iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske iskaze koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenog u odeljku *Osnova za mišljenje sa rezervom* našeg izvještaja, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Nekretnine, postrojenja i oprema Društva na dan 31. decembar 2020. godine iznose EUR 604,627,981. Društvo nije uradilo procjenu nekretnina, postrojenja i oprema, iako je računovodstvenom politikom objelodanjenom u Napomeni 3. uz finansijske iskaze predviđeno da se nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju po modelu revalorizacije, koji podrazumijeva da se procjena radi najmanje jednom u 5 godina. Na bazi raspoložive dokumentacije nismo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi i kakve efekte procjena imala na finansijske iskaze Društva za 2020. godinu.

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji ("Službeni list Crne Gore", br. 001/17) i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku našeg izvještaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe ("IESBA Kodeks") i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih iskaza u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 14. uz finansijske iskaze u kojoj je objelodanjena činjenica da se Društvo suočava sa problemom da se imovina koja je upisana kao svojina Društva, rješenjima Uprave za nekretnine upisuje kao svojina Države Crne Gore. Vlada Crne Gore je na sjednici od 7. februara 2019. godine donijela Zaključak broj 07-303 kojim se zadužuje Uprava za nekretnine da sprovede postupak vraćanja imovine sa Države Crne Gore na Željezničku infrastrukturu Crne Gore AD - Podgorica. Vlada Crne Gore je na sjednici od 18. aprila 2019. godine donijela Zaključak broj 07-1329 kojim je usvojila Informaciju o nemogućnosti realizacije Zaključka broj 07-303. Naše mišljenje ne sadrži rezervu po ovom pitanju.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Društva Željeznička infrastruktura Crne Gore, Podgorica (Nastavak)

Izveštaj revizora o finansijskim iskazima (Nastavak)

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih iskaza tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih iskaza u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Utvdili smo da su sledeća ključna pitanja revizije za saopštavanje u našem Izveštaju:

Ključna pitanja revizije	Kako smo adresirali ključno pitanje revizije
<p>1. Priznavanje prihoda (tačnost evidentiranja prihoda), Napomena 4. uz finansijske iskaze</p> <p>Postoji inherentni rizik u vezi sa tačnošću priznatih prihoda koji proizilaze iz procedura prodaje Društva i Programa održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture Vlade Crne Gore.</p> <p>Računovodstvene politike Društva koje se odnose na priznavanje prihoda su objelodanjene u Napomeni 3, Prihodi i rashodi.</p>	<p>Obezbijedili smo razumijevanje procesa vezanih za priznavanje prihoda.</p> <p>Sproveli smo testove kontrola povezanih sa prihodima od usluga kroz provjeru dizajna i efikasnosti relevantnih kontrola vezanih za prihode od usluga.</p> <p>Takođe, sproveli smo suštinske analitičke procedure vezane za značajne vrste prihoda, kao i specifične procedure kako bismo se uvjerali u tačnost i kompletnost priznatih prihoda.</p>
<p>2. Rezervisanja za sudske sporove, Napomena 7. uz finansijske iskaze</p> <p>Navedeno ključno pitanje revizije je izabrano zbog toga što obuhvata značajne procjene rukovodstva Društva vezane za ishod sporova, kao i značajne procjene iznosa potencijalnih gubitaka u slučaju procjenjenog negativnog ishoda sudskog spora.</p> <p>Računovodstvene politike Društva koje se odnose na priznavanje Rezervisanja su objelodanjene u Napomeni 3, Dugoročna rezervisanja.</p>	<p>Testirali smo Rezervisanja za sudske sporove Društva evidentirana na troškovima tekućeg perioda sa stanovišta ispunjenosti kriterijuma za priznavanje kao troška u tekućem periodu.</p>

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske iskaze

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 52/2016), kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Društva Željeznička infrastruktura Crne Gore, Podgorica (Nastavak)

Izvještaj revizora o finansijskim iskazima (Nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da finansijski iskazi, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ukoliko se može u razumnoj mjeri očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih iskaza.

Kao dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljammo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva.
- Vršimo procjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u našem izvještaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća objelodanjivanja u finansijskim iskazima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih iskaza, uključujući i objelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim iskazima prikazane osnovne poslovne promjene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Društva Željeznička infrastruktura Crne Gore, Podgorica (Nastavak)

Izvještaj revizora o finansijskim iskazima (Nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza (Nastavak)

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i, gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih iskaza za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Izvještaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i tačnost priloženog godišnjeg Izvještaja menadžmenta u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu. U skladu sa Zakonom o reviziji, naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg Izvještaja menadžmenta Društva za 2020. godinu sa finansijskim iskazima za tu poslovnu godinu koji su bili predmet revizije. Naši postupci u tom pogledu su bili ograničeni samo na ocjenu usaglašenosti finansijskih informacija sadržanih u godišnjem Izvještaju menadžmenta sa revidiranim finansijskim iskazima.

Po našem mišljenju, finansijske informacije objelodanjene u godišnjem Izvještaju menadžmenta Društva za 2020. godinu usklađene su, po svim materijalno značajnim pitanjima, sa finansijskim iskazima Društva za 2020. godinu koji su bili predmet revizije i sastavljen je u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Milovan Popović.

Podgorica, 31. mart 2021. godine

Milovan Popović
Ovlašćeni revizor

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU (BILANS USPJEHA)
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

U EUR

	Napomena	2020.	2019.
Prihodi od prodaje - neto prihod	4	110,249	67,181
Ostali prihodi iz poslovanja		14,527,958	14,537,523
a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	4	14,241,071	14,350,139
b) Ostali prihodi iz poslovanja	11	286,887	187,384
c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine			
Troškovi poslovanja		8,493,035	9,990,747
a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	5	1,858,652	2,482,460
b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	7,8	6,634,383	7,508,287
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi		6,674,755	6,796,486
a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	6	3,959,241	3,897,733
b) Troškovi poreza i doprinosa	6	2,715,514	2,898,753
1/ Troškovi poreza		504,616	538,059
2/ Troškovi doprinosa za penzije		1,150,935	1,203,902
3/ Troškovi doprinosa		1,059,963	1,156,792
Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske)		-	35,000
a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)		-	35,000
Ostali rashodi iz poslovanja	12	22,170	43,082
POSLOVNI REZULTAT		(551,753)	(2,260,611)
Prihodi po osnovu učešća u kapitalu		-	-
a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		-	-
Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite)		-	-
a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica		-	-
b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica		-	-
Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite		150,813	17,431
a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	9	150,813	17,431
Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	12	-	311,804
a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine			
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine		-	311,804
Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite		203,327	207,950
a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	10	203,327	207,950
FINANSIJSKI REZULTAT		(52,514)	(502,323)

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU (BILANS USPJEHA)

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

U EUR

	Napomena	2020.	2019.
Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja		(604,267)	(2,762,934)
PORESKI RASHOD PERIODA		-	-
Tekući porez na dobit		-	-
Odloženi poreski prihodi/(rashodi)		-	-
Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja		(604,267)	(2,762,934)
BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM		(42,491)	(42,851)
Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada		-	-
ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/		-	-
NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM		(42,491)	(42,851)
NETO SVEOBUHVAATNI REZULTAT		(646,758)	(2,805,785)
Osnovna zarada po akciji			
ZARADA PO AKCIJI			
Broj akcija			

Napomene na stranama od 11 do 32 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Priloženi finansijski iskazi potpisani su u ime rukovodstva Društva dana 29. marta 2021. godine:

Lice odgovorno za sastavljanje
Finansijskih iskaza

Olivera Mededović

VD Izvršni direktor

Zdravko Medenica

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (BILANS STANJA)

Na dan 31. decembra 2020. godine

U EUR

	Napomena	31.12.2020.	31.12.2019.
AKTIVA			
Neplaćeni upisani kapital			
STALNA IMOVINA		610,434,342	600,239,253
Nematerijalna ulaganja		5,629,967	3,728,930
Ulaganja u razvoj		-	-
Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	13	5,629,967	3,728,930
Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi		-	-
Nekretnine, postojenja i oprema		604,627,981	596,281,125
Zemljište i objekti	14	582,793,322	581,379,529
Postrojenja i oprema	14	11,311,663	12,118,777
Ostala ugrađena oprema, alati i oprema		54,389	54,388
Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva		54,389	54,388
Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi		10,468,607	2,728,431
Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja		176,394	229,198
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		-	-
Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima		-	-
Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	15	81,990	118,570
Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)		-	-
Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	15	94,404	110,628
Odložena poreska sredstva		-	-
OBRтна SREDSTVA		13,606,726	15,672,224
Zalihe		3,606,214	3,655,190
Zalihe materijala	16	3,519,230	3,568,206
Dati avansi	16	86,984	86,984
Kratkoročna potraživanja		2,619,326	2,253,336
Potraživanja od kupaca	17	2,384,040	1,985,381
Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica			
Potraživanja od ostalih povezanih lica			
Ostala potraživanja		235,286	267,955
Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost			2,460
Ostala nepomenuta potraživanja	17	235,286	265,495
Kratkoročni finansijski plasmani		1,682,404	1,735,917
Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli		-	-
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	18	1,682,404	1,735,917
Gotovina na računima i u blagajni	19	5,698,782	8,027,781
Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje je obustavljeno		-	-
Aktivna vremenska razgraničenja	20	78,340	114,928
UKUPNA AKTIVA		624,119,408	616,026,405

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (BILANS STANJA)

Na dan 31. decembra 2020. godine

U EUR

	Napomena	31.12.2020.	31.12.2019.
PASIVA			
KAPITAL		540,956,412	541,597,260
Osnovni kapital	21	439,663,127	439,663,127
Emisiona premija			
Rezerve		105,217,606	105,260,097
Zakonske rezerve		-	-
Druge rezerve			
Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	21	105,217,606	105,260,097
Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata			
Neraspoređeni dobitak ili gubitak		(3,924,321)	(3,325,964)
Gubitak ranijih godina		(3,325,964)	(660,937)
Gubitak tekuće godine		(598,357)	(2,665,027)
DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE		33,671,861	36,910,839
Dugoročna rezervisanja		310,683	278,567
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	22	310,683	278,567
Ostala dugoročna rezervisanja			
Dugoročne obaveze		33,361,178	36,632,272
Dugoročni krediti	23	31,528,275	34,932,982
Ostale dugoročne obaveze	24	1,832,903	1,699,290
ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			
DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	25	38,372,594	26,288,111
KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE		9,962,057	10,072,356
Kratkoročna rezervisanja	29	596,039	1,548,949
Kratkoročne obaveze		9,366,018	8,523,407
Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	26	99,879	101,203
Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	26	3,575,338	3,543,809
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	27	92,948	48,943
Obaveze prema dobavljačima	27	2,787,876	1,800,570
Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima			
Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze		2,809,977	3,028,882
Ostale obaveze iz poslovanja			
Ostale kratkoročne obaveze	28	2,804,615	3,028,882
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	28	5,362	
Obaveze po osnovu poreza na dobit			
Pasivna vremenska razgraničenja	28	1,156,484	1,157,839
UKUPNA PASIVA		624,119,408	616,026,405

Napomene na stranama od 11 do 32 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

U EUR

Opis	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Neraspoređena dobit	Gubitak	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2019. godine	439,663,127	105,302,948	-	(660,937)	544,305,138
Neto promjene u 2019. godini	-	(42,851)	-	(2,665,027)	(2,707,878)
Stanje na dan 31.12.2019. godine	439,663,127	105,260,097	-	(3,325,964)	541,597,260
Neto promjene u 2020. godini	-	(42,491)	-	(598,357)	(640,848)
Stanje na dan 31.12.2020. godine	439,663,127	105,217,606	-	(3,924,321)	(540,956,412)

Napomene na stranama od 11 do 32
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

ISKAZ O NOVČANIM TOKOVIMA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

U EUR

	2020.	2019.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	14,213,716	14,664,438
Prodaja i primljeni avansi	2,697,050	3,831,060
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	150,772	13,372
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	11,365,894	10,820,006
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(11,305,098)	(10,738,233)
Isplate dobavljačima i dati avansi	(3,299,329)	(2,969,118)
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	(7,540,973)	(7,286,103)
Plaćene kamate	(385,885)	(390,676)
Porez na dobitak		
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(78,911)	(92,336)
Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	2,908,618	3,926,205
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	4,962,947	3,444,018
Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	14,145	16,318
Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	4,948,802	3,427,700
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(6,080,876)	(5,821,114)
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	(6,080,876)	(5,821,114)
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)		
Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja	(1,117,929)	(2,377,096)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	284,746	7,875,949
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	195,298	7,791,314
Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	89,448	84,635
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(4,404,434)	(3,759,646)
Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	(4,404,434)	(3,759,646)
Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja	(4,119,688)	4,116,303
NETO TOK GOTOVINE	(2,328,999)	5,665,412
GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	8,027,781	2,362,369
GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	5,698,782	8,027,781

Napomene na stranama od 11 do 32
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (BILANS STANJA)

Na dan 31. decembra 2020. godine

U EUR

	Napomena	31.12.2020.	31.12.2019.
AKTIVA			
Neplaćeni upisani kapital			
STALNA IMOVINA		610,434,342	600,239,253
Nematerijalna ulaganja		<u>5,629,967</u>	<u>3,728,930</u>
Ulaganja u razvoj		-	-
Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	13	5,629,967	3,728,930
Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi		-	-
Nekretnine, postojenja i oprema		604,627,981	596,281,125
Zemljište i objekti	14	582,793,322	581,379,529
Postrojenja i oprema	14	11,311,663	12,118,777
<i>Ostala ugrađena oprema, alati i oprema</i>		<u>54,389</u>	<u>54,388</u>
Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva		54,389	54,388
Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi		10,468,607	2,728,431
Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja		176,394	229,198
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		-	-
Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima		-	-
Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	15	81,990	118,570
Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)		-	-
Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	15	94,404	110,628
Odložena poreska sredstva		-	-
OBRTNA SREDSTVA		13,606,726	15,672,224
Zalihe		<u>3,606,214</u>	<u>3,655,190</u>
Zalihe materijala	16	3,519,230	3,568,206
Dati avansi	16	86,984	86,984
Kratkoročna potraživanja		2,619,326	2,253,336
Potraživanja od kupaca	17	2,384,040	1,985,381
Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica			
Potraživanja od ostalih povezanih lica			
<i>Ostala potraživanja</i>		<u>235,286</u>	<u>267,955</u>
Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost			2,460
Ostala nepomenuta potraživanja	17	235,286	265,495
Kratkoročni finansijski plasmani		1,682,404	1,735,917
Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli		-	-
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	18	1,682,404	1,735,917
Gotovina na računima i u blagajni	19	5,698,782	8,027,781
Stalna sredstva namjenjena prodaji i sredstva poslovanja koje je obustavljeno		-	-
Aktivna vremenska razgraničenja	20	78,340	114,928
UKUPNA AKTIVA		<u>624,119,408</u>	<u>616,026,405</u>

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (BILANS STANJA)

Na dan 31. decembra 2020. godine

U EUR

	Napomena	31.12.2020.	31.12.2019.
PASIVA			
KAPITAL		540,956,412	541,597,260
Osnovni kapital	21	439,663,127	439,663,127
Emisiona premija			
Rezerve		105,217,606	105,260,097
Zakonske rezerve		-	-
Druge rezerve			
Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	21	105,217,606	105,260,097
Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata			
Neraspoređeni dobitak ili gubitak		(3,924,321)	(3,325,964)
Gubitak ranijih godina		(3,325,964)	(660,937)
Gubitak tekuće godine		(598,357)	(2,665,027)
DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE		33,671,861	36,910,839
Dugoročna rezervisanja		310,683	278,567
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	22	310,683	278,567
Ostala dugoročna rezervisanja			
Dugoročne obaveze		33,361,178	36,632,272
Dugoročni krediti	23	31,528,275	34,932,982
Ostale dugoročne obaveze	24	1,832,903	1,699,290
ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			
DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	25	38,372,594	26,288,111
KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE		9,962,057	10,072,356
Kratkoročna rezervisanja	29	596,039	1,548,949
Kratkoročne obaveze		9,366,018	8,523,407
Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	26	99,879	101,203
Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	26	3,575,338	3,543,809
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	27	92,948	48,943
Obaveze prema dobavljačima	27	2,787,876	1,800,570
Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima			
Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze		2,809,977	3,028,882
Ostale obaveze iz poslovanja			
Ostale kratkoročne obaveze	28	2,804,615	3,028,882
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	28	5,362	
Obaveze po osnovu poreza na dobit			
Pasivna vremenska razgraničenja	28	1,156,484	1,157,839
UKUPNA PASIVA		624,119,408	616,026,405

Napomene na stranama od 11 do 31 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

U EUR

Opis	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Neraspoređena dobit	Gubitak	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2019. godine	439,663,127	105,302,948	-	(660,937)	544,305,138
Neto promjene u 2019. godini	-	(42,851)		(2,665,027)	(2,707,878)
Stanje na dan 31.12.2019. godine	439,663,127	105,260,097	-	(3,325,964)	541,597,260
Neto promjene u 2020. godini	-	(42,491)	-	(598,357)	(640,848)
Stanje na dan 31.12.2020. godine	439,663,127	105,217,606	-	(3,924,321)	(540,956,412)

Napomene na stranama od 11 do 31
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

ISKAZ O NOVČANIM TOKOVIMA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

U EUR

	2020.	2019.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	14,213,716	14,664,438
Prodaja i primljeni avansi	2,697,050	3,831,060
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	150,772	13,372
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	11,365,894	10,820,006
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(11,305,098)	(10,738,233)
Isplate dobavljačima i dati avansi	(3,299,329)	(2,969,118)
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	(7,540,973)	(7,286,103)
Plaćene kamate	(385,885)	(390,676)
Porez na dobitak		
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(78,911)	(92,336)
Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	2,908,618	3,926,205
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	4,962,947	3,444,018
Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	14,145	16,318
Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	4,948,802	3,427,700
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(6,080,876)	(5,821,114)
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	(6,080,876)	(5,821,114)
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)		
Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja	(1,117,929)	(2,377,096)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	284,746	7,875,949
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	195,298	7,791,314
Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	89,448	84,635
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(4,404,434)	(3,759,646)
Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	(4,404,434)	(3,759,646)
Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja	(4,119,688)	4,116,303
NETO TOK GOTOVINE	(2,328,999)	5,665,412
GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	8,027,781	2,362,369
GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	5,698,782	8,027,781

Napomene na stranama od 11 do 31
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Na osnovu Strategije Vlade Crne Gore o restrukturiranju Željeznice Crne Gore, vanredna Skupština akcionara Željeznice Crne Gore AD-Podgorica, na sjednici održanoj dana 02.07.2008. godine donijela je Odluku o restrukturiranju Željeznice Crne Gore-Infrastruktura - DOO, Podgorica, u Željezničku Infrastrukturu Crne Gore AD - Podgorica. Željeznička infrastruktura Crne Gore AD - Podgorica ima svojstvo pravnog lica i u granicama predmeta poslovanja samostalno istupa u pravnom prometu, zaključuje pravne poslove i preuzima druge pravne radnje od značaja za obavljanje djelatnosti. Osnovna djelatnost Društva je željeznički saobraćaj, održavanje pruga i održavanje uređaja na željeznici.

Prema registraciji, osnovna djelatnost našeg pravnog lica je Održavanje željezničke infrastrukture, sa šifrom djelatnosti 4910.

U svojstvu upravljača infrastrukture, kao javnog dobra u opštoj upotrebi i vlasništvu države Crne Gore, Željeznička infrastruktura izgrađuje i investira u željezničku infrastrukturu, brine se o njenoj modernizaciji i održavanju, osigurava pristup i dodjeljuje infrastrukturne kapacitete svim zainteresovanim željezničkim prevoznicima, koji ispunjavaju zakonske uslove, određuje naknade za korišćenje infrastrukturnih kapaciteta, izrađuje i objavljuje red vožnje, organizuje i reguliše željeznički saobraćaj.

Na dan 31. decembar 2020. godine Društvo ima 727 zaposlenih.

Sjedište Društva je u Podgorici, Trg golootočkih žrtava broj 13.

Društvom upravlja Odbor direktora od pet članova, koje imenuje i razrješava Skupština akcionara. Organ rukovođenja je izvršni direktor koga imenuje i razrješava Odbor direktora.

Odbor direktora sačinjavaju:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Pozicija</u>
Safet Kalač	Predsjednik
Goran Ćupić	Član
Veselin Pavićević	Član
Tanja Dašić	Član
Velira Otašević	Član

Dana 09.07.2008. godine, u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici registrovana je: ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

Registarski broj: 4-0008771

Matični broj: 02723816

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA I RAZLOZI ZA REVIZIJU

Sastavljanje i prezentacija finansijskih iskaza

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu (Sl. list CG, br. 052/16) koji propisuje primjenu svih Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI).

Finansijski iskazi prikazani na stranama 5 do 11 su sastavljeni u skladu sa primjenjivim MRS i MSFI, odnosno u skladu sa propisima koji se primjenjuju u Cmoj Gori.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je EUR.

Korišćenje procjenjivača

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva Društva korišćenje procjena i pretpostavki koje imaju uticaja na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza, a budući stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, procjene korisnog vijeka upotrebe osnovnih sredstava i ostala rezervisanja.

Koncept nastavka poslovanja

Željeznička infrastruktura je dobro u opštoj upotrebi, u državnoj svojini, a upravljanje infrastrukturom je djelatnost od javnog interesa koja obuhvata organizovanje i regulisanje željezničkog saobraćaja, zaštitu, održavanje infrastrukture ili njenog dijela.

Zakonom o željeznici je predviđeno da se finansiranje izgradnje, modernizacija i održavanja željezničke infrastrukture, vrši kroz: desetogodišnje, trogodišnje i jednogodišnje planove, koji se definišu kroz:

- Strategiju razvoja željeznice;
- Nacionalni program željezničke infrastrukture i
- Godišnje programe izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture.

Zakonom o željeznici predviđena je izrada programa trogodišnjeg razvoja željezničke infrastrukture (Nacionalni program željezničke infrastrukture), kojim se realizuje Strategija razvoja željeznice.

Nacionalni program sadrži: postojeće stanje infrastrukture, planove izgradnje, modernizacije i održavanja infrastrukture, zadatke, njihov opseg, dinamiku realizacije planova, visinu i izvore finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju Nacionalnog programa. Nacionalni program je srednjoročni plan za sprovođenje dugoročnog razvojnog programa željezničke infrastrukture u Crnoj Gori. Sredstva za ovaj plan se obezbjeđuju iz Budžeta Crne Gore i kroz kreditne aranžmane. Operativno sprovođenje plana se ostvaruje kroz Godišnje programe održavanja, izgradnje, rekonstrukcije i modernizacije željezničke infrastrukture koji sačinjava Direkcija za željeznice, a sprovodi ŽICG AD i o tome podnosi izvještaj.

Članom 7 Zakona o željeznici je predviđeno donošenje/izrada Godišnjeg programa izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA I RAZLOZI ZA REVIZIJU (Nastavak)

Godišnji program sadrži: radove na održavanju prema vrstama, obimu i iznosu finansijskih sredstava, troškove za upravljanje i regulisanje saobraćaja, planirane radove na modernizaciji, rekonstrukciji i izgradnji infrastrukture koji se finansiraju:

- iz sredstava Budžeta za tekuće održavanja javne građevinske i elektrotehničke željezničke infrastrukture i finansiranje upravljanja i regulisanja saobraćaja, koji se realizuju kroz godišnje ugovore zaključene između Uprave za željeznice i Željezničke Infrastrukture Crne Gore AD - Podgorica (ŽICG),
- ulaganjem sredstava iz kapitalnog Budžeta za projekte rekonstrukcije i modernizacije željezničke infrastrukture i investicionog ulaganja u željezničku infrastrukturu, koji se realizuju sklapanjem ugovora nakon sprovedenih tenderskih procedura Uprave za željeznice i odabranih izvođača radova
- učešćem sredstava iz Budžeta za projekte koji se finansiraju iz IPA fondova i koji se realizuju preko Uprave javnih radova i
- kroz ugovore sklopljene između Željezničke infrastrukture i izvođača za radove rekonstrukcije i modernizacije za odobrena sredstava na osnovu donatorskih (IPA i WBIF) i kreditnih (EIB i EBRD) sredstava međunarodnih finansijskih institucija.

Zakon o Budžetu Crne Gore za 2021. godinu u trenutku izdavanja finansijskih iskaza nije usvojen. Društvo je u skladu sa Programom održavanja građevinske i elektrotehničke infrastrukture sa upravljanjem i regulisanjem saobraćaja za januar, februar i mart 2021. godinu potpisanim između Društva i Uprave za željeznice primilo iznos EUR 1,725,000.

U periodu 2016-2020. godine od strane Države Crne Gore, ovom Društvu je u vidu subvencije, za plaćanje međunarodnih kreditnih obaveza uplaćen iznos od EUR 17,779,276.

Efekti globalne krize uzrokovane pandemijom virusa Covid-19

Izbijanje epidemije korona virusa COVID-19 u januaru 2020. i njegovo globalno širenje po svijetu doveli su do toga da se proglašuje globalna pandemija korona virusa.

Za period od 01.01.do 31.12.2020. godine poslovanje Društva je bilo otežano zbog sveopšte ekonomske situacije, izazvane pandemijom Covid19, što se odrazilo na otežanu naplatu potraživanja od strane druga dva željeznička Društva, a samim tim i nemogućnost ŽICG da u roku izmiruje tekuće obaveze iz poslovanja.

Društvo je u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine ostvarilo neto gubitak u iznosu od EUR 646,758 dok su na dan 31. decembra 2020. godine kratkoročne obaveze Društva manje od njegove obrtne imovine za EUR 3,644,669.

Razmotrili smo sve informacije koje su nam bile na raspolaganju do danas i vjerujemo da je Društvo u stanju da posluje kontinuirano u predvidivoj budućnosti - a to je period od najmanje jedne godine od datuma izvještaja o finansijskom položaju.

Priloženi finansijski iskazi za 2020. godinu su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, što podrazumijeva da će Društvo nastaviti svoje poslovanje u neograničenom periodu u budućnosti.

Razlozi za obavljanje revizije

Razlozi za obavljanje revizije su obaveznost po Zakonu o računovodstvu. Revizija se vrši shodno Ugovoru o reviziji.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike su posebna načela, osnovi, konvencije, pravila i praksa koje je usvojilo Društvo za pripremanje i prikazivanje finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Usvojene računovodstvene politike odnose se na priznavanje, ukidanje priznavanja, mjerenje i procjenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda Društva.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez materijalnog obilježja.

Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podliježu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 - Nematerijalna ulaganja, imaju korisni vijek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke je veća od EUR 200. Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava uslove iz stava 2 ovog člana priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Nematerijalna ulaganja se najvećim dijelom odnose na projektnu dokumentaciju koja se odnosi na remont pruge Vrbnica - Bar kao i na informacioni sistem - računovodstveni softver. Stečene licence računarskih softvera iskazuju se u okviru nematerijalnih ulaganja u iznosima po kojima su stečene i stavljanje u upotrebu.

Ova nematerijalna ulaganja se amortizuju tokom njihovog procijenjenog vijeka upotrebe.

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja vrši se od dana nabavke kada je nematerijalno ulaganje stavljen u upotrebu.

Osnovicu za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja čini nabavna vrijednost ili cijena koštanja, odnosno poštena vrijednost umanjena za preostalu vrijednost.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podliježu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove propisane MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, čiji korisni vijek trajanja je duži od godinu dana i čija je nabavna vrijednost veća od EUR 200.

Ukoliko materijalno sredstvo ne ispunjava navedene uslove priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju za priznanje kao osnovno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

U nabavnu vrijednost, odnosno cijenu koštanja nekretnina, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavke tih sredstava ako su ispunjeni uslovi za primjenu dopuštenog alternativnog postupka iz MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja. Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po modelu revalorizacije, odnosno po fer vrijednosti na dan revalorizacije, umanjenoj za ukupnu naknadu amortizacije i ukupne naknadne gubitke zbog obezvrijeđenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)

Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazana vrijednost ne razlikuje značajno od vrijednosti koja bi se utvrdila da je primijenjen postupak iskazivanja po fer vrijednosti na dan bilansa stanja. Prilikom revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme revalorizuju se sve nekretnine, postrojenja i oprema koja pripadaju istoj grupi.

Zemljište, nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po procijenjenoj vrijednosti na dan 01.01.2011. godine. Procjena je izvršena od strane ovlaštenog nezavisnog procjenjivača primjenom metoda:

- "Metod troškova zamjene", koji je korišćen kod procjene vrijednosti svih pozicija sredstava koje pripadaju kategorijama željezničke infrastrukture;
- "Metod tržišne cijene", koji je korišćen kod procjene vrijednosti pozicija imovine za koje postoje uporedive transakcije i sekundarno tržište (zemljište, poslovne zgrade, stanovi i oprema). Povećanja vrijednosti nastala prilikom procjene iskazana su u okviru revalorizacionih rezervi.

Nabavke nekretnina i opreme iskazuju se po nabavnoj vrijednosti koju čini fakturna vrijednost nabavljenih sredstava, uvećana za sve zavisne troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Rekonstrukcije i adaptacije kojima se mijenja kapacitet ili namjena nekretnina i opreme ili doprinose znatnom umanjivanju troškova poslovanja, iskazuju se kao povećanje vrijednosti nekretnina i opreme.

Troškovi tekućeg održavanja i popravki nekretnina i opreme se pokrivaju iz prihoda tekućeg obračunskog perioda u stvarno nastalom iznosu.

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje nekretnina i opreme knjiži se u korist ostalih prihoda. Neotpisana vrijednost otuđenih i rashodovanih osnovnih sredstava se naknađuje na teret ostalih rashoda.

Efekti revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme po fer vrijednosti knjiže se srazmjerno i na nabavnoj i na ispravci vrijednosti. Povećanja nastala prilikom revalorizacije se knjiže u korist revalorizacionih rezervi, osim za iznose za koje ta povećanja predstavljaju storniranje iznosa smanjenja vrijednosti, koja su po ranijim revalorizacijama bila utvrđene za ista sredstva i koja su, u ranijim periodima, bila priznata kao trošak, u kom slučaju se revalorizacijom utvrđeno povećanje knjiži u koristi bilansa uspjeha do iznosa do koga je ranije smanjenje bilo knjiženo kao trošak. Smanjenje utvrđeno na osnovu revalorizacije na teret bilansa uspjeha u iznosima koji prelaze eventualne prethodne pozitivne efekte revalorizacije evidentiranje u korist revalorizacionih rezervi.

Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme prenosi se na rezultat tekuće godine najkasnije na dan otuđenja sredstva.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se primjenom proporcionalnog metoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)

Prilikom obračuna amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme koristiće se sljedeći vijek trajanja i stope amortizacije:

Vrsta NPO	Korisni vijek trajanja u godinama	Stopa amortizacije u %
Donji stroj pruge	200	0,50
Tuneli	200	0,50
Mostovi, nadvožnjaci i podvožnjaci	100	1,00
Gornji stroj pruge	75	1,33
Zgrade od tvrdog materijala	100	1,00
Platoi, peroni, pristupni putevi i sl.	40	2,50
Elektro i TT infrastruktura	40	2,50
Skretnice	50	2,00
Uređaji na prugama	25	4,00
Zgrade od drveta i drugih vrsta mekog materijala	25-50	4,00-2,00
Pokretna oprema (mehanizacija, automobili)	10-25	4,00-10,00
Ostala oprema	10-25	4,00-10,00
Računari, štampači i druga informatička oprema, mobil. telef.	5	20,00
Opšta kancelarijska oprema	10-25	4,00-10,00

Osnovicu za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrijednost ili cijena koštanja, odnosno poštena vrijednost umanjena za preostalu vrijednost.

Alat i sitan inventar

Kao stalno sredstvo priznaju se i podliježu amortizaciji sredstva alata i sitnog inventara, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke veća od EUR 200.

Rezervni djelovi

Kao stalno sredstvo priznaju se rezervni djelovi, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke veća od EUR 200.

Takvi rezervni djelovi po ugradnji uvećavaju knjigovodstvenu vrijednost sredstva u koje su ugrađeni.

Sredstva alata i sitnog inventara, za koje ovim pravilnikom nije propisana stopa amortizacije, iskazuju kao oprema na posebnom analitičkom kontu.

Rezervni djelovi koji ne zadovoljavaju uslove iz stava 1. ovog člana, prilikom ugradnje, iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i učešća u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročne hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju takođe, u okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti, hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća i ostali i dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mjere po njihovoj nabavnoj vrijednosti, koja predstavlja poštnu vrijednost nadokande koja je data za njih. Transakcioni troškovi uključuju se u početno mjerenje svih finansijskih sredstava.

Finansijska ulaganja raspoloživa za prodaju drže se tokom neodređenog vremenskog perioda i mogu se prodati zbog potreba likvidnosti ili promjena u kamatnim stopama ili cijeni akcija. Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se početno odmjeravaju po nabavnoj vrijednosti na dan trgovanja. U nabavnu vrijednost se uključuju transakcioni troškovi nabavke. Nakon početnog priznavanja, hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se na dan bilansa stanja odmjeravaju po fer vrijednosti. Nerealizovani dobiti i gubici koji proisteknu iz promjena u fer vrijednosti hartija od vrijednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju iskazuju se u okviru kapitala. Fer vrijednost ulaganja se zasniva na važećim cijenama ponude. Kada se hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju otuđe, kumulirane korekcije poštnu vrijednosti priznate u okviru kapitala knjiže se u bilansu uspjeha kao dobiti ili gubici od ulaganja u hartije od vrijednosti.

Društvo na svaki datum bilansiranja procjenjuje da li postoji objektivni dokaz da je došlo do obezvrjeđenja nekog finansijskog ulaganja. U tom slučaju kumulirani gubitak koji je bio priznat u okviru kapitala, knjiži se u okviru bilansa uspjeha, bez obzira što se dati finansijski plasman ne isknjižava iz bilansa stanja.

Zalihe

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mjere se po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost uključuje vrijednost po fakturi dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Troškovi nabavke materijala obuhvataju nabavnu cijenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Obračun izlaza zaliha materijala vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene. Utvrđivanje prosječne ponderisane cijene vrši se posle svakog novog ulaza materijala. Sitan inventar i alat se otpisuju 100% prilikom stavljanja u upotrebu.

Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca po osnovu prodaje robe i usluga. Kratkoročna potraživanja od kupaca mjere se po vrijednosti iz originalne fakture.

Odluku o indirektnom i direktnom otpisu, odnosno ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca na predlog Komisije za popis donosi Odbor direktora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se gotovina u blagajni, depoziti po viđenju kao i kratkoročna visoko likvidna ulaganja koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Obaveze

Obavezama se smatraju dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih iskaza.

Obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovorenu obavezu: predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom Društvu ili razmjene finansijskih instrumenata sa drugim Društvom pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu dana sastavljanja finansijskih iskaza.

Dio dugoročnih obaveza koji dospijeva za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih iskaza iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Prilikom početnog priznavanja Društva mjeri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštenu vrijednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno mjerenje svih finansijskih obaveza.

Dugoročna rezervisanja

Dugoročno rezervisanje priznaje se kada:

- Društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza i
- iznos obaveza može pouzdano da se procijeni.

Ukoliko nijesu ispunjeni ovi uslovi rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za penzije i jubilarne nagrade i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih), nastalih kao rezultat prošlih događaja, za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi, radi njihovog izmirenja i koji se mogu pouzdano procijeniti (na pr. sporovi u toku).

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama, a njihovo smanjenje, odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

Prihodi i rashodi

Prihodi obuhvataju prihode od uobičajenih aktivnosti Društva i prihod po osnovu Programa održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture. Prihodi od uobičajenih aktivnosti Društva su prihodi od prodaje materijala, prihodi od subvencija, naknade po osnovu korišćenja infrastrukture, naknade po osnovu postavljenih instalacija, drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi, nezavisno od vremena naplate.

Donacije primljene u svrhe kupovine osnovnih sredstava, odnosno donacije u vidu nenovčanih davanja prikazuju se kao razgraničene donacije i amortizuju se tokom korisnog vijeka trajanja osnovnih sredstava. Iznosi amortizacije osnovnih sredstava evidentiraju se kao ostali poslovni prihodi tokom trajanja doniranih osnovnih sredstava.

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Troškovi koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva uključuju troškove materijala, troškove zarada, troškove amortizacije i rezervisanja, i druge rashode neophodne za obavljanje osnovne djelatnosti Društva.

Ostali poslovni prihodi

U Ostalim poslovnim prihodima su uključene donacije Vlade Crne Gore koji se vode u skladu sa MRS 20 - Računovodstvo državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći. Donacija Vlade Crne Gore se priznaje samo u slučaju kada je izvjesno da će se ispuniti svi uslovi iz donacije i kada je izvjesno da će donacija biti uplaćena. Donacija se priznaje kao prihod u toku određenog perioda koji odgovara povezanim troškovima, ukoliko je namjena donacije u svrhu specificiranih troškova. Donacije koje nisu primljene u novcu se priznaju po fer vrijednosti. Prihod od donacija se prikazuje u okviru stavke Ostali poslovni prihodi.

Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja u skladu sa MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali, osim u mjeri u kojoj su kapitalizovani. Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja direktno pripisani sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojim je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za upotrebu), kapitalizuju se kao dio nabavne vrijednosti ili cijene koštanja tog sredstva. Kapitalizacija kamate i drugih troškova pozajmljivanja vrši se u skladu sa MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja. Samo troškovi pozajmljivanja koji su nastali u periodu od početka ulaganja u sredstvo koje se kvalifikuje do završetka svih aktivnosti potrebnih za njegovu upotrebu ili prodaju, mogu da se uključe u nabavnu vrijednost tog sredstva. Troškovi pozajmljivanja nastali prije i posle perioda kapitalizacije priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina, odnosno nepokrivenog gubitka ranijih godina, na način utvrđen MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja Društva u skladu sa MRS 21 - Efekti promjena deviznih kurseva je EUR.

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. POSLOVNI PRIHODI

	2020.	2019.
Prihodi od prodaje:		
Prihodi od prodaje materijala	65,047	43,691
Prihod od usluga trećim licima	45,202	23,490
Ukupno za godinu završenu 31.12.	110,249	67,181

Ostali poslovni prihodi koji u 2020. godini iznose EUR 14,241,071 odnose se na:

	2020.	2019.
Ostali poslovni prihodi:		
Po Programu održavanja željezničke infrastrukture	6,900,000	6,900,000
Prihodi od donacija	859,822	618,960
Prihod od Vlade	3,956,621	3,529,409
Prihod od zakupa zemljišta i posl. prostora i transportnih sredstava	173,743	244,311
Prihod po osnovu naknada za instalacije	753,903	757,833
Prihod po osnovu prefakturisanja drugim licima	44,098	47,955
Prihod po osnovu korišćenja infrastrukture - trase /ŽPCG i Montecargo/	636,388	704,003
Prihod od prefakturisanja /ŽPCG i Montecargo/	885,867	1,319,566
Ostali poslovni prihodi	4,058	43,582
Prihod od povraćenog polovnog materijala	18,279	184,520
Prihod od otkupa tenderske dokumentacije	8,292	-
Ukupno za godinu završenu 31.12.	14,241,071	14,350,139

Po Programu izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture, a na osnovu Ugovora zaključenog sa Upravom za željeznice za 2020. godinu, odobrena su sredstva za održavanje željezničke infrastrukture u iznosu od EUR 6,900,000.

Prihod od Vlade u iznosu EUR 3,956,621 je dat u svrhu otplate kredita (Krediti Češke eksportne banke - Ugovor br. 22184 od 12.12.2011. godine, Kredit Evropske banke za obnovu i razvoj - Ugovor br. 40344 od 11.12.2009. godine, Kredit Evropske banke za obnovu i razvoj - Ugovor br. 37232 od 06.04.2009. godine, Kredit Evropske investicione banke - Ugovor br. 25980 od 03.01.2011.godine, Kredit Evropske investicione banke - Ugovor br. 85597 od 20.03.2017. godine).

Donacije Vlade Crne Gore u iznosu od EUR 6,900,000 i EUR 3,956,621 nemaju uslovljavajućih klauzula za dobijanje sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. NABAVNA VRIJEDNOST PRODATE ROBE I TROŠKOVI MATERIJALA

Struktura troškova materijala:	2020.	2019.
Nabavna vrijednost prodatog materijala	42,564	38,388
Troškovi materijala	431,361	549,633
Trošak sitnog inventara	24,733	73,395
Trošak ostalog mater. i rezervnih djelova	74,301	62,312
Troškovi goriva i maziva	88,421	100,341
Trošak EE - niski napon	320,427	334,229
Trošak EE - visoki napon	876,845	1,324,162
Ukupno za godinu završenu 31.12.	1,858,652	2,482,460

6. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Struktura troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda:	2020.	2019.
Troškovi neto zarada	3,694,863	3,817,436
Troškovi poreza na zarade	502,489	535,344
Troškovi doprinosa na zarade - zaposleni	1,342,870	1,398,136
Troškovi doprinosa na zarade - poslodavac	698,288	786,103
Troškovi doprinosa za stambenu izgradnju	165,059	170,472
Troškovi upravnog i revizorskog odbora - neto,porezi i doprinosi	24,958	32,033
Troškovi dnevnica izvršnog osoblja na terenu	23,200	32,684
Troškovi otpremnina	191,020	-
Troškovi ostalih ličnih rashoda	32,008	24,278
Ukupno za godinu završenu 31.12.	6,674,755	6,796,486

Prosječan broj zaposlenih u 2020. godini iznosi 755, a u 2019. godini isti iznosi 789 zaposlenih.

7. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i rezervisanja:	2020.	2019.
Troškovi amortizacije	5,610,561	5,347,214
Troškovi rezervisanja za zaposlene	71,071	36,108
Troškovi rezervisanja za sudske sporove	-	264,796
Troškovi rezervisanja za radne sporove po osnovu prekovremenog rada ostvarenog na službenom putovanju	-	879,065
Ukupno za godinu završenu 31.12.	5,681,632	6,527,183

Ukupni troškovi amortizacije za 2020. godinu u iznosu od 5,610,561 EUR (2019. godine EUR 5,347,214) sadrže amortizaciju obračunatu u skladu sa Napomenom 3.2.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

7. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA (Nastavak)

Troškovi rezervisanja za zaposlene koji su u 2020. godini iskazani u iznosu od EUR 71,071 se odnose na rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada izvršena u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 19 - Beneficije zaposlenima. Knjigovodstveno evidentiranje troškova rezervisanja izvršeno je na osnovu elaborata koji je sačinio aktuar.

8. OSTALI POSLOVNI RASHODI

Struktura ostalih poslovnih rashoda:	2020.	2019.
Troškovi transportnih usluga	155,108	174,362
Troškovi usluga održavanja	152,974	113,840
Troškovi sudskih izvršenja	187,369	355,269
Troškovi provizije banaka	90,454	87,947
Troškovi komunalnih usluga	55,859	68,059
Troškovi neproizvodnih usluga	196,310	124,768
Ostali troškovi	114,677	56,859
Ukupno za godinu završenu 31.12.	952,751	981,104

9. FINANSIJSKI PRIHODI

Finansijski prihodi u iznosu od EUR 150,813 su značajno veći u odnosu na 2019. godinu kada su isti iznosili EUR 17,431. Navedeni prihod se odnosi na naplaćene zatezne kamate od ŽPCG AD u iznosu od EUR 147,604 po Rješenju o izvršenju br. I.br. 383/2018, naplaćene zatezne kamate od EPCG AD po P.br. 1194/19 u iznosu od EUR 2,515, kamate od AD Montecarga po P.br.329/19 u iznosu od EUR 653 i ostale prihode od kamata u iznosu od EUR 41.

10. FINANSIJSKI RASHODI

Struktura finansijskih rashoda:	2020.	2019.
Rashodi od kamata	203,327	207,950
Ukupno za godinu završenu 31.12.	203,327	207,950

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

10. FINANSIJSKI RASHODI (Nastavak)

Finansijski rashodi na kraju 2020. godine iznose EUR 203,327 i isti su smanjeni za 2% u odnosu na uporedni period prethodne godine kada su iznosili EUR 207,950. Strukturu finansijskih rashoda najvećim dijelom čine:

- plaćene kamate po međunarodnim kreditima u iznosu od EUR 198,289 (kredit ČEB 22184 - EUR 21,161, kredit EBRD 37232 - EUR 58,683, kredit EIB 25980 - EUR 118,445);
- plaćene subvencionirane kamate za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u ŽICG EUR 4,589 (obaveza naslijeđena diobnim bilansom);
- drugi finansijski rashodi - EUR 448.

11. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

Struktura ostalih prihoda:	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Prihod od naplaćenog utuženog potraživanja	4,723	51,104
Prihod od ukidanja rezervisanja za sudska potraživanja	186,839	-
Priliv od smanjenja obaveza	128	109,788
Dobit od prodaje osnovnih sredstava	23	12,734
Naknada štete	57,535	13,742
Viškovi	37,639	16
Ukupno za godinu završenu 31.12.	<u>286,887</u>	<u>187,384</u>

12. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

Struktura ostalih rashoda:	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Rashodovana osnovna sredstva	1,444	760
Manjkovi	-	10,258
Direktan otpis potraživanja	-	10,861
Troškovi naknade štete - renta	18,338	17,381
Ostali rashodi	335	198
Indirektan otpis potraživanja	-	311,804
Gubici od prodaje osn.sredstava	-	1,550
Rashod po osnovu usklađivanja zaliha	-	35,000
Otpis zaliha materijala	2,053	2,074
Ukupno za godinu završenu 31.12.	<u>22,170</u>	<u>389,886</u>

Ostali rashodi u iznosu od EUR 22,170 su značajno manji odnosu na 2019. godinu kada su iznosili EUR 389,886. Strukturu ostalih rashoda čine: troškovi po osnovu rashodovanja neupotrebljivih osnovnih sredstava i otpisa zastarjelih zaliha, troškovi naknade štete, i ostali rashodi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

13. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promjene na nematerijalnim ulaganjima tokom 2019. godine:

	Nematerijalna ulaganja
Nabavna vrijednost	
Stanje na početku 2020. godine	7,344,499
Povećanje u toku 2020. godine	2,520,559
Isknjižavanje/smanjenje u toku 2020. godine	
Stanje na dan 31.12.2020. godine	9,865,058
Ispravka vrijednosti	
Stanje na početku 2020. godine	(3,615,569)
Amortizacija za tekuću godinu	(619,522)
Stanje na dan 31.12.2020. godine	(4,235,091)
Sadašnja vrijednost 31.12.2020. godine	5,629,967
Sadašnja vrijednost 31.12.2019. godine	3,728,930

Nematerijalna ulaganja u iznosu od EUR 5,629,967 čine: projekat za rehabilitaciju 15 čeličnih mostova (EUR 579,973), pregled i utvrđivanje stanja za 91 betonski most (EUR 155,458), glavni projekat za sanaciju 90 betonskih mostova (EUR 2,504,585), projekat sanacije kosine Kos- Trebesica (EUR 55,478), glavni projekat za zamjenu signalno sigurnosnih uređaja PG - Bar (EUR 1,397,594) i glavni projekat za zamjenu signalno sigurnosnih uređaja PG - Bijelo Polje (EUR 936,879).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi tokom 2020. godine:

	Građevinski objekti	Oprema	Investicije u toku	Avansi za os.sredstva	Zemljište i zasadi	Ostala osn.sredstva	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje na početku 2020. godine	678,950,910	27,284,692	1,953,695	774,736	58,790,336	49,820	767,804,189
Povećanje u toku 2020. godine	5,522,215	83,518	6,408,154	2,620,849			14,634,736
Isknjižavanje/smanjenje u toku 2020. godine	(2,188)	(62,908)		(1,288,826)			(1,353,922)
Stanje na dan 31.12.2020. godine	684,470,937	27,305,302	8,361,849	2,106,759	58,790,336	49,820	781,085,003
Ispravka vrijednosti							
Stanje na početku 2020. godine	(156,357,149)	(15,165,915)	-	-	-	-	(171,523,064)
Isknjižavanje	1,292	56,491	-	-	-	-	57,783
Amortizacija za tekuću godinu	(4,107,526)	(884,215)	-	-	-	-	(4,991,741)
Stanje na dan 31.12.2020. godine	160,463,383	15,993,639	-	-	-	-	176,457,022
Sadašnja vrijednost 31.12.2020. godine	524,007,554	11,311,663	8,361,849	2,106,759	58,790,336	49,820	604,627,981
Sadašnja vrijednost 31.12.2019. godine	522,593,761	12,118,777	1,953,695	774,736	58,790,336	49,820	596,281,125

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Jedan od bitnih problema sa kojima se suočava Društvo je prenos vlasništva nad imovinom koja je bila upisana kao svojina Društva, a koja se Rješenjima Uprave za imovinu upisuje na Državu Crnu Goru. Društvo je preduzelo odgovarajuće radnje u pravcu očuvanja interesa Društva i pronalaženja najoptimalnijeg rješenja za prevazilaženje iznijetog problema. Uprava za nekretnine Crne Gore, pozivajući se na Zakon o državnoj imovini, preko svojih područnih jedinica je sprovela aktivnosti na promjeni upisa svojine sa ŽICG AD - Podgorica na Državu Crnu Goru, na način što novo stanje glasi: svojina Crna Gora, subjekat raspolaganja Vlada Crne Gore, upravljanje Željeznička infrastruktura Crne Gore AD - Podgorica. Naprijed navedena imovina je upisana kao aktiva u poslovnim knjigama ŽICG AD - Podgorica, na osnovu Diobnog bilansa iz Željeznice Crne Gore od 2008. godine i na osnovu Anexa II Ugovora o regulisanju međusobnih odnosa koji nastaju podjelom Željeznice Crne Gore iz 2010. godine i predstavlja stalnu imovinu ovog akcionarskog Društva. Vrijednost zemljišta koje je prenijeto na Državu Crnu Goru je EUR 58,785,767.

U cilju izbjegavanja mogućih neželjenih posljedica, ŽICG AD je podnosila žalbe nadležnim organima na Rješenja Uprave za nekretnine kojima je izvršen prenos vlasništva sa ŽICG na državu. Postupajući po podnijetim žalbama, nadležni državni organ je u jednom broju postupaka iste odbio, odnosno potvrdio rješenje prvostepenog organa kojim je izvršen prenos vlasništva sa ŽICG na državu, dok je za pojedine poništio rješenja Uprave za nekretnine PJ ili je postupak po žalbama još u toku. Protiv rješenja Ministarstva finansija kojim su odbijene žalbe, ŽICG AD Podgorica je podnijela tužbe Upravnom sudu Crne Gore. Imovinu ovog Društva koja ne potpada pod pojam infrastrukture u smislu Zakona o željeznici treba vratiti u svojinu ŽICG AD.

15. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura finansijskih plasmana:	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Stambeni krediti dati zaposlenima	94,404	110,628
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	<u>81,989</u>	<u>118,570</u>
Ukupno na dan 31.12.	<u>176,394</u>	<u>229,198</u>

Dugoročni finansijski plasmani koji na dan 31.12.2020. godine iznose EUR 176,394 odnose se na stambene kredite date zaposlenima u periodu do 2009. godine, potraživanja po osnovu otkupa prodatih stanova, kao i učešće u kapitalu ostalih pravnih lica (hartije od vrijednosti namijenjene prodaji).

16. ZALIHE

Struktura zaliha:	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Materijal	2,416,918	2,455,865
Rezervni djelovi	1,102,312	1,112,341
Dati avansi	<u>86,984</u>	<u>86,984</u>
Ukupno na dan 31.12.	<u>3,606,214</u>	<u>3,655,190</u>

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. POTRAŽIVANJA

Struktura potraživanja:	2020.	2019.
Potraživanja od kupaca u zemlji	2,765,534	2,398,746
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	31,312	31,313
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(412,806)	(444,678)
Svega potraživanja od kupaca	2,384,040	1,985,381
Ostala potraživanja	235,286	265,495
Ukupno na dan 31.12.	2,619,326	2,250,876

Struktura potraživanja od kupaca:	2020.	2019.
Montecargo AD Podgorica	1,006,528	453,260
Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica	1,057,483	1,211,119
Ostali kupci	732,835	421,388
Ukupno sa ispravkom vrijednosti	2,796,846	2,430,059
Ispravka vrijednosti	(412,806)	(444,678)
Ukupno na dan 31.12.	2,384,040	1,985,381

Ukupna aktivna potraživanja ŽICG AD-Podgorica na dan 31.12.2020. godine iznose EUR 2,384,040. Najveći dio pomenutog iznosa, odnosno 87% se odnosi na potraživanje od operatera po osnovu korišćenja željezničke infrastrukture.

18. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Kratkoročni finansijski plasmani u iznosu od EUR 1,682,404 se odnose na oročena novčana stambena sredstva kod poslovne banke u Crnoj Gori, u pitanju je Ugovor o oročavanju stambenih sredstava broj 3349 od 05.03.2020 godine na iznos od EUR1,681,486, neuročeni depozit u iznosu od EUR 917,88.

19. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata:	2020.	2019.
Novčana sredstva na tekućim žiro računima	665,953	1,068,334
Devizni žiro-računi	5,032,117	6,958,717
Escrow račun	712	730
Ukupno na dan 31.12.	5,698,782	8,027,781

Društvo finansijsko poslovanje obavlja preko "Crnogorske komercijalne banke" AD, Podgorica, "Prve banke" AD Podgorica i NLB Montenegrobanke AD Podgorica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

20. POREZ NA DODATU VRIJEDNOST I AVR

Struktura poreza na dodatu vrijednost i AVR:	2020.	2019.
Unaprijed plaćeni troškovi	78,340	114,928
Potrazivanje za plaćeni PDV	-	2,460
Ukupno na dan 31.12.	78,340	117,388

Unaprijed plaćeni troškovi koji sa stanjem na dan 31.12.2020. godine iznose ukupno EUR 78,340 odnose se na unaprijed plaćene naknade po međunarodnim kreditima.

21. KAPITAL

Struktura kapitala:	2020.	2019.
Akcijski kapital	439,663,127	439,663,127
Rezerve	105,217,606	105,260,097
Gubitak	(3,924,321)	(3,325,964)
Ukupno na dan 31.12.	540,956,412	541,597,260

a) Akcijski kapital

Prema izvodu iz CKDD struktura akcionara na dan 31.12.2020. godine je sledeća:

Akcionar	Broj akcija	% učešća
Država	114,201,201	72.44
Fizička lica	12,491,226	7.92
NLB AD.NM-Zbirni kastodi račun 8	7,767,913	4.93
Otvoreni investicioni fond Trend	7,501,080	4.75
Fond PIO	4,596,154	2.92
Otvoreni investicioni fond Moneta	3,191,051	2.02
European Funds Inc	2,536,416	1,61
Zavod za zapošljavanje Crne Gore	1,832,729	1.16
Crnogorska komercijalna banka A.D/CK - Zbirni kastodi račun	1,025,996	0.65
Ostali akcionari	2,495,008	1.6
Ukupno	157,638,774	100.00

Ukupan akcijski kapital Društva iznosi EUR 439,663,127 i podijeljen je na 157,638,774 akcija, nominalne vrijednosti EUR 2.78905446 po akciji, gdje Država Crna Gora kao većinski vlasnik ima 114,201,201 akcija, što čini 72,44% od ukupnog akcijskog kapitala.

b) Rezerve

Rezerve koje su sa stanjem na dan 31.12.2020. godine iskazane u iznosu od EUR 105,217,606 odnose se na rezerve koje su formirane u prethodnom periodu na osnovu procjene imovine Društva sa stanjem na dan 01.01.2011. godine, kao i rezerve po osnovu dugoročnih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

22. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2020. godine iznose EUR 310,683, a odnose se na rezervisanja za otpremnine zaposlenih prilikom odlaska u penziju i isplatu jubilarnih nagrada izvršena u skladu sa zahtjevima MRS 19-Beneficije zaposlenima (Napomena 7).

23. DUGOROČNI KREDITI

Dugoročni krediti u iznosu od EUR 31,528,275 se odnose na obavezu po osnovu otplate međunarodnih kredita opredijeljenih za potrebe rekonstrukcije i modernizacije željezničke infrastrukture.

Opis:	2020.	2019.
EBRD, III tranša, 37232	1,633,002	1,929,911
EBRD, Ugovor 40344	3,902,157	5,147,988
ČEB, Ugovor 22184	497,810	995,620
EBRD, Ugovor 37232, Anex III tranše	5,574,364	6,472,143
EIB II, Ugovor 25980	5,920,942	6,387,320
EIB, Ugovor 85597	14,000,000	14,000,000
Ukupno na dan 31.12.	31,528,275	34,932,982

24. OSTALE DUGOROČNE OBAVEZE

Ostale dugoročne obaveze u iznosu od EUR 1,832,903 se odnose na obaveze prema zaposlenima koje su nastale po osnovu izdvajanja dodatnog doprinosa za rješavanje stambenih potreba zaposlenih, na teret poslodavca u iznosu od 3% na bruto zarade zaposlenih.

25. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE

Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije u iznosu od EUR 38,372,594 se odnose na primljene donacije iz predpristupnih fondova EU (IPA fondovi, WBIF).

26. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze na dan 31.12.2020. godine iznose EUR 3,675,216, a odnose se na obaveze otplate glavnice po osnovu međunarodnih kredita u 2020. godini (ČEB, EBRD, EIB), kao i na obustave od zaposlenih iz zarada.

Opis:	2020.	2019.
EBRD, III tranša, 37232	296,909	296,909
EBRD, Ugovor 40344	1,300,719	1,286,997
ČEB, Ugovor 22184	497,810	497,810
EBRD, Ugovor 37232, Anex III tranše	1,013,521	995,714
EIB, Ugovor 25980	466,378	466,379
Obustave od radnika iz zarada	99,879	101,203
Ukupno na dan 31.12.	3,675,216	3,645,012

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

27. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja:	2020.	2019.
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	2,519,784	1,591,613
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	268,092	208,957
Svega obaveze prema dobavljačima	2,787,876	1,800,570
Ostale obaveze	92,948	48,943
Ukupno na dan 31.12.	2,880,824	1,849,513

Ukupne obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2020. godine iznose EUR 2,787,876, a odnose se na:

1. Obaveze koje se finansiraju iz kreditnih sredstava	915,956
2. Ostale obaveze prema dobavljačima iz poslovnih sredstava	1,871,920
EPCG AD Nikšić	1,271,646
Željeznica Srbije	130,355
AŽD Praha	53,838
FC Snadbijevanje	45,318
ZGOP Novi Sad	41,309
16 februar	37,636
Galeb FSU	33,653
Institut za gradjevinarstvo	30,000
Jugopetrol	29,461
Hemos impregnacija	28,500
Mašin elektro	16,507
Baranka	14,554
Šik Polimlje	14,745
Ostali dobavljači	124,398

28. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PVR

Ostale kratkoročne obaveze i PVR:	2020.	2019.
Obaveze po osnovu neto zarada i naknada zarada	215,602	244,541
Obaveze po osnovu poreza na zarade i naknade zarada na teret zaposlenih	281,213	392,091
Obaveze po osnovu doprinosa na zarade i naknade zarada na teret zaposlenih	1,040,974	1,101,592
Obaveze po osnovu doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	1,176,619	1,199,587
Ostale obaveze	95,569	91,071
Pasivna vremenska razgraničenja	1,156,484	1,157,839
Ukupno na dan 31.12.	3,966,461	4,186,721

U okviru pasivnih vremenskih razgraničenja prikazana su primljena sredstva iz Budžeta Crne Gore za realizaciju kreditnih obaveza u iznosu od EUR 1,156,484 za koje će država shodno Zaključcima Vlade preuzeti dio imovine Društva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

29. KRATKOROČNA REZERVISANJA

Struktura kratkoročnih rezervisanja:	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Rezervisanja po osnovu sudskih sporova	262,990	541,094
Rezervisanje za radne sporove - neisplaćeni prekovremeni rad po osnovu naloga za službena putovanja	234,534	879,065
Kratkoročna rezervisanja za otpremnine i jubilarne	<u>98,515</u>	<u>128,790</u>
Ukupno na dan 31.12.	<u>596,039</u>	<u>1,548,949</u>

30. SUDSKI SPOROV I POTENCIJALNE OBAVEZE

Društvo vodi određeni broj sudskih sporova u kojima se pojavljuje i kao tužilac i kao tuženi. Ukupno rezervisanje, po osnovu sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana, a po osnovu Izvještaja Sektora za pravne i opšte poslove broj 715 od 26.01.2021. godine u iskazu o finansijskoj poziciji Društva na dan 31.12.2020. godine, iznosi EUR 262,990.

31. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Zakon o Budžetu Crne Gore za 2021. godinu u trenutku izdavanja finansijskih iskaza nije usvojen. Društvo je u skladu sa Programom održavanja građevinske i elektrotehničke infrastrukture sa upravljanjem i regulisanjem saobraćaja za januar, februar i mart 2021. godine potpisanim između Društva i Uprave za željeznice primilo iznos EUR 1,725,000.

Na XXI vanrednoj Skupštini akcionara Željezničke infrastrukture Crne Gore AD, Podgorica, koja je održana 15.03.2021. godine izvršen je izbor članova Odbora direktora. Za članove Odbora direktora Društva izabrani su:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Pozicija</u>
Milena Šuković	Predsjednik
Vladimir Merdović	Član
Radovan Vukić	Član
Stefan Pižurica	Član
Nedeljko Šušakčević	Član

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

ŽELJEZNIČKA
INFRASTRUKTURA
CRNE GORE
AD-PODGORICA

Sadržaj:

1. Kratak opis poslovne aktivnosti i organizaciona struktura	2
2. Vlasništvo i struktura kapitala	6
3. Analiza finansijskog položaja i rezultata poslovanja	7
4. Informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela	19
5. Mjere zaštite životne sredine	20
6. Planirani budući razvoj	22
7. Ulaganje u obrazovanje zaposlenih	30
8. Informacije o izloženosti rizicima	33
9. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja	34

1. Kratak opis poslovne aktivnosti i organizaciona struktura

Naziv pravnog lica: Željeznička infrastruktura Crne Gore AD - Podgorica

PIB: 02723816

PDV: 30/31-07906-2

Adresa: Trg Golootočkih žrtava broj 13

Šifra djelatnosti: 4910

Naziv djelatnosti: Održavanje željezničke infrastrukture

Istorijat i razvoj kompanije

Pravno lice Željeznička infrastruktura Crne Gore AD - Podgorica osnovano je 02.07.2008. godine sa sjedištem u Podgorici.

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD - Podgorica samostalna je organizaciona, ekonomska i poslovna cjelina koja je osnovana jula 2008. godine, u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima, i upisana u Centralni registar Privrednih subjekata u Podgorici pod Registarskim brojem 4-0008771.

Društvo je nastalo restrukturiranjem Željeznice Crne Gore - Infrastruktura D.O.O Podgorica, shodno Odluci donijetoj na Vanrednoj Skupštini akcionara Željeznice Crne Gore AD Podgorica od 02.07.2008. godine.

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD - Podgorica ima svojstvo pravnog lica i u granicama predmeta poslovanja samostalno istupa u pravnom prometu, zaključuje pravne poslove i preuzima druge pravne radnje od značaja za obavljanje djelatnosti.

Matični broj Društva je 02723816, upisan kod nadležnog organa za statistiku u skladu sa Zakonom kojim se uređuje klasifikacija djelatnosti.

Društvo je registrovano kao poreski obveznik pod registarskim brojem 30/31-07906-2, koje svojstvo je steklo dana 23.07.2008. godine.

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD - Podgorica je upisana u registar emitenata hartija od vrijednosti kod Komisije za hartije od vrijednosti, pod registarskim brojem 491 od 22.08.2008. godine i zaključivanjem Ugovora o članstvu, primljena u članstvo emitenata kod Centralne depozitarne agencije (CDA).

U svojstvu upravljača infrastrukture, kao javnog dobra u opštoj upotrebi i vlasništvu države Crne Gore, Željeznička infrastruktura izgrađuje i investira u željezničku infrastrukturu, brine se o njoj modernizaciji i održavanju, osigurava pristup i dodjeljuje infrastrukturne kapacitete svim zainteresovanim željezničkim prevoznicima, koji ispunjavaju zakonske uslove, određuje naknade za korišćenje infrastrukturnih kapaciteta, izrađuje i objavljuje red vožnje, organizuje i reguliše željeznički saobraćaj.

Vizija

Razviti željeznički sistem, koji će biti tržišno orijentisan, održiv i koji će biti podrška ekonomskom i turističkom razvoju Crne Gore i integrisan u jedinstveni evropski željeznički prostor.

Misija

Željeznički sistem Crne Gore će biti razvijen tako da:

- Stavlja korisnike u centar saobraćajne politike - transparentno obezbjeđivanje i korišćenje sredstava za željezničku infrastrukturu;
- Podstiče finansijsku održivost i samoodrživost željezničke infrastrukture;
- Omogućava kvalitetno i odgovorno održavanje željezničke infrastrukture i redovnost saobraćaja;
- Podržava efikasan i efektivan sistem državnih institucija koje vode brigu o željezničkom sektoru;
- Minimizira negativne uticaje saobraćaja na životnu sredinu;
- Bude usklađen sa širenjem TNT mreže na Zapadni Balkan i podrži proces integracije Crne Gore u Evropsku uniju.

Zakonom o željeznici predviđena je izrada programa trogodišnjeg razvoja željezničke infrastrukture (Nacionalni program željezničke infrastrukture), kojim se realizuje Strategija razvoja željeznice.

Nacionalni program sadrži: postojeće stanje infrastrukture, planove izgradnje, modernizacije i održavanja infrastrukture, zadatke, njihov opseg, dinamiku realizacije planova, visinu i izvore finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju Nacionalnog programa. Nacionalni program je srednjoročni plan za sprovođenje dugoročnog razvojnog programa željezničke infrastrukture u Crnoj Gori. Sredstva za ovaj plan se obezbjeđuju iz Budžeta Crne Gore i kroz kreditne aranžmane. Operativno sprovođenje plana se ostvaruje kroz Godišnje programe održavanja, izgradnje, rekonstrukcije i modernizacije željezničke infrastrukture koji sačinjava Direkcija za željeznice, a sprovodi ŽICG AD i o tome podnosi izvještaj.

Godišnji program sadrži: radove na održavanju prema vrstama, obimu i iznosu finansijskih sredstava, troškove za upravljanje i regulisanje saobraćaja, planirane radove na modernizaciji, rekonstrukciji i izgradnji infrastrukture. Sa ovako jasno izgrađenom strukturom planova i nadležnosti (Zakonom o željeznici) stvorene su osnovne pretpostavke za transparentnost procesa planiranja investicija i korišćenja sredstava koje plaćaju budžetski obveznici Crne Gore. Istovremeno za ŽICG AD to znači predvidivost i sigurnost sredstava za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i ispunjenje zakonskih obaveza po tom osnovu.

Osnovna/pretežna i pomoćne delatnosti poslovanja

Prema registraciji, osnovna djelatnost našeg pravnog lica je Održavanje željezničke infrastrukture, sa šifrom djelatnosti 4910.

Osnovni proizvodi i usluge koje preduzeće nudi

Željeznička infrastruktura je, izuzimajući industrijske kolosjake, javno dobro u opštoj upotrebi, u državnoj je svojini i dostupna je na korišćenje pod jednakim uslovima svim zainteresovanim privrednim društvima koja obavljaju prevoz, na način koji je propisan Zakonom o željeznici.

Upravljanje željezničkom infrastrukturom je djelatnost od opšteg interesa. Upravljanje infrastrukturom podrazumijeva organizovanje, regulisanje željezničkog saobraćaja, održavanje i zaštitu infrastrukture. ŽICG upravlja željezničkom mrežom od 327,72 km.

ORGANIZACIONA ŠEMA ŽICG AD PODGORICA

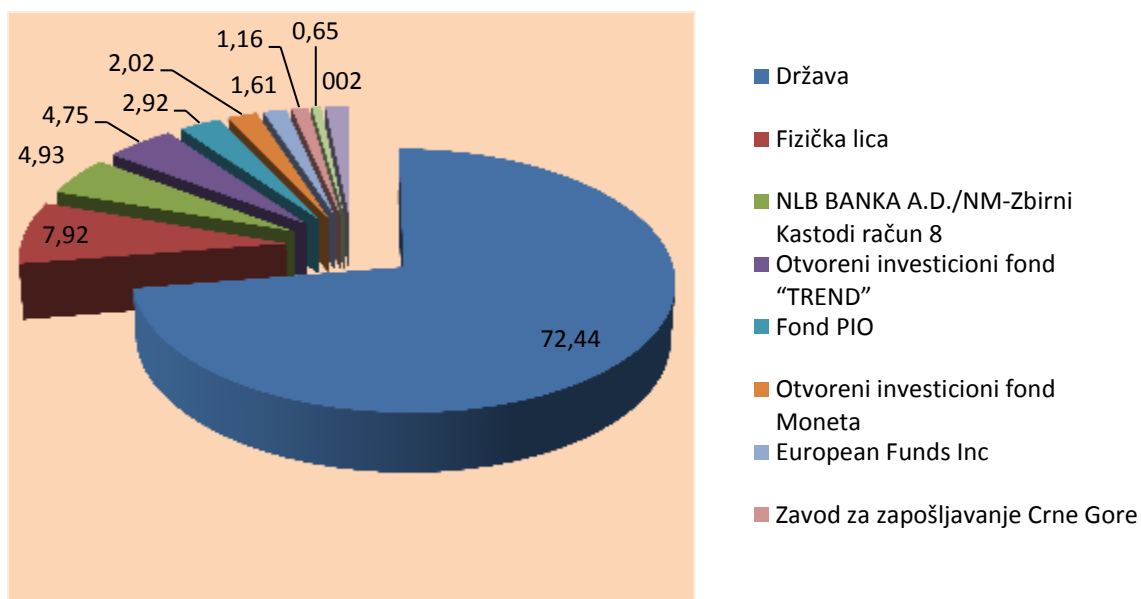

2. Vlasništvo i struktura kapitala

Ukupan akcijski kapital Društva na dan 31.12.2020. godine, po podacima iz CDA, iznosi 439.663.125,69 € i podijeljen je na 157.638.774 akcija, nominalne vrijednosti 2,78905446338 € po akciji, gdje Država Crna Gora kao većinski vlasnik ima 114.201.201 akcija, što čini 72,4449 % od ukupnog akcijskog kapitala.

Vlasnička struktura na dan 31. decembar 2020. godine:

1. Država.....	72,44%;
2. Fizička lica.....	7,92%;
3. NLB BANKA A.D./NM-Zbirni Kastodi račun 8.....	4,93%;
4. Otvoreni investicioni fond "TREND".....	4,75%;
5. Fond PIO.....	2,92%;
7. Otvoreni investicioni fond Moneta.....	2,02%;
8. European Funds Inc.....	1,61%;
9. Zavod za zapošljavanje Crne Gore.....	1,16%;
9. Crnogorska komercijalna banka A.D. /CK -Zbirni kastodi račun	0,65%;
10. Ostali akcionari.....	1,6%.

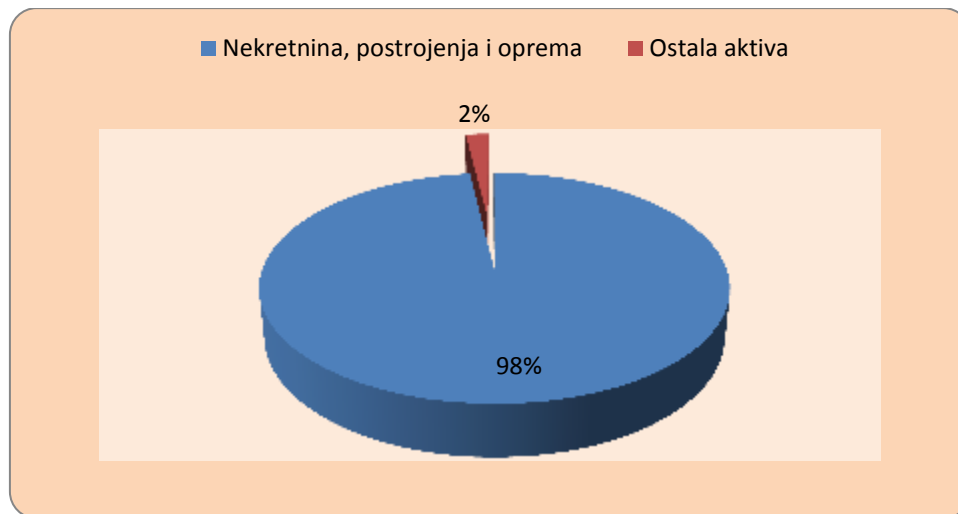

3. Analiza finansijskog položaja i rezultata poslovanja

Strukturno posmatrajući ukupnu aktivu Društva može se zapaziti značajno veće učešće stalne imovine za sve četiri godine posmatranog perioda u odnosu na obrtnu imovinu Društva.

Stalna imovina učestvuje u ukupnoj aktivni sa 97,81%, dok u strukturi stalne imovine preovlađuje učešće nekretnina, postrojenja i opreme koje iznosi 99,04%.

Stalna imovina na dan 31.12.2020. godine iznosi 610.434.342 € i u odnosu na dan 01.01.2020. godine ista je povećana za 10.195.089 €, odnosno za 1,67%.

Pasiva – izvori sredstava Društva na dan 31.12.2020. godine iznosi 624.119.408€.

Dugoročna rezervisanja i obaveze na dan 31.12.2020. godine iznose 33.671.861 € i manje su za 9% u odnosu na dan 01.01.2020. godine kada su iste iznosile 36.910.840 €.

Kratkoročna rezervisanja i obaveze na dan 31.12.2020. godine iznose 9.962.057 € i iste su manje za 1,1 % u odnosu na dan 01.01.2020. godine kada su iste iznosile 10.072.356 €.

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi tokom 2020. godine:

	Gradjevinski objekti	Oprema	Investicije u toku	Avansi za osnovna sredstva	Zemljiste i zasadi	Ostala osn.sredstva	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje na pocetku 2020.godine	678.950.910	27.284.692	1.953.695	774.736	58.790.336	49.820	767.804.189
Povecanje u toku 2020.godine	5.522.215	83.518	6.408.154	2.620.849			14.634.736
Isknjizavanje/smanjenje u toku 2020.godine	(2.188)	(62.908)	(1.288.826)				1.353.922
Stanje na dan 31.12.2020.godine	684.470.937	27.305.302	8.361.849	2.106.759	58.790.336	49.820	781.085.003
Ispravka vrijednosti							0
Stanje na pocetku 2020.godine	(156.357.149)	(15.165.915)	-	-	-	-	(171.523.064)
Isknjizavanje/smanjenje u toku 2020. godine	1.292	56.491	-	-	-	-	57.783
Amortizacija za tekucu godinu	(4.107.526)	(884.215)	-	-	-	-	(4.991.741)
Stanje na dan 31.12.2020.godine	160.463.383	15.993.639	-	-	-	-	-176.457.022
Sadasnja vrijednost na dan 31.12.2020	524.007.554	11.311.663	8.361.849	2.106.759	58.790.336	49.820	604.627.981
Sadasnja vrijednost na dan 31.12.2019	522.593.761	12.118.777	1.953.695	774.736	58.790.336	49.820	596.281.125

“Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica” je suočena sa problemom oko prenosa vlasništva nad imovinom ovoga Društva, koja je postupajući od strane Uprave za nekretnine u listovima nepokretnosti, upisana kao svojina Države Crne Gore, a Željezničkoj infrastrukturi je dato pravo upravljanja. Na ovaj način Društvo je dovedeno u situaciju da mora iz svojih poslovnih knjiga izvršiti isknjižavanje imovine koja nije u vlasništvu Društva.

Zbog ovakvih radnji koje se odnose na promjenu prava svojine, ŽICG AD-Podgorica je u cilju izbjegavanja mogućih neželjenih posledica, podnosila žalbe nadležnim organima na Rješenja Uprave za nekretnine, kojima je izvršen prenos vlasništva sa ŽICG na državu. Za pojedine opštine postupak po žalbama je u toku. U postupcima u kojima su se stekli zakonski uslovi podnesene su tužbe Upravnom sudu Crne Gore. U jednom predmetu (koji se odnosi na područnu jedinicu Podgorica) Upravni sud Crne Gore je odlučio u korist ovog Društva i vratio postupak na ponovno odlučivanje Upravi za nekretnine PJ Podgorica. U ostalim sporovima, još uvijek se čeka poziv za ročište pred Upravnim sudom Crne Gore.

Smatrajući da Zakon o državnoj imovini i Zakon o željeznici prilikom ispisa imovine nije tumačen na pravi način ovo Društvo je pokrenulo postupke nadležnim organima na Rješenja Uprave za nekretnine. Na kraju, u bitnom predlažemo da se sva imovina ovoga Društva koja ne potpada pod pojam infrastrukture u smislu Zakona o željeznici treba da vrati u svojinu ŽICG AD Podgorica. Takođe, predlažemo da se u ovoj godini preduzmu zajedničke aktivnosti u cilju rešavanja ovoga problema na način što bi ovo Društvo ukazalo na posledice koje bi proizvele važeće odredbe Zakona o državnoj imovini. Smatramo da Država u ovom slučaju ne može biti pasivni posmatrač, obzirom da je većinski akcionar ŽICG AD Podgorica.

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI - BILANS STANJA			
A K T I V A			
POZICIJA	Redni broj	2017	2018
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001		
B. STALNA IMOVINA (003+004+005+009)	002	584.679.381	594.239.123
I. GOODWILL	003		
II. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	2.134.673	1.507.681
III. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)	005	582.241.351	592.447.557
1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	582.241.351	592.447.557
2. Investicione nekretnine	007		
3. Biološka sredstva	008		
IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011+012)	009	303.357	283.885
1. Učešća u kapitalu	010		

2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	011	141.872	150.517
3. Ostali dugoročni finansijski plasmani	012	161.485	133.368
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	013		
D. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	014		
E. OBRтна SREDSTVA	015	8.954.118	10.741.591
I. ZALIHE	016	3.288.241	3.561.735
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (018 do 022)	017	5.665.877	7.179.856
1. Potraživanja	018	2.414.049	2.926.729
2. Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak	019		
3. Kratkoročni finansijski plasmani	020	1.908.241	1.741.003
4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	021	1.157.794	2.362.369
5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	022	185.793	149.755
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+013+014+015)	023	593.633.499	604.980.714

PASIVA			
POZICIJA	Redni broj	2017	2018
A. KAPITAL (102 do 109)	101	545.054.646	544.305.138
I. OSNOVNI KAPITAL	102	470.302.495	439.663.127
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103		
III. REZERVE	104		
IV. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI	105	105.391.520	105.302.948
V. NEGATIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI GUBICI	106		
VI. NERASPOREDJENA DOBIT	107		
VII. GUBITAK	108	30.639.369	660.937
VIII. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I OTKUPLJENI SOPSTVENI UDJELI	109		
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (111+112)	110	26.419.867	32.554.417
I. DUGOROČNA REZERVISANJA	111	273.052	323.440
II. DUGOROČNE OBAVEZE (113+114)	112	26.146.815	32.230.977
1. Dugoročni krediti	113	24.709.993	30.705.571

2. Ostale dugoročne obaveze	114	1.436.822	1.525.406
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	115		
D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (117+124)	116	22.158.986	28.121.159
I. KRATKOROČNE OBAVEZE (118 do 123)	117	21.691.947	27.561.305
1. Kratkoročne finansijske obaveze	118	4.047.199	3.219.746
2. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji	119		
3. Obaveze iz poslovanja	120	2.399.278	2.286.168
4. Ostale kratkoročne obaveze i PVR	121	15.245.178	22.049.136
5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	122	292	6.255
6. Obaveze po osnovu poreza na dobit	123		
II. KRATKOROČNA REZERVISANJA	124	467.039	559.854
E. UKUPNA PASIVA (101+110+115+116)	125	593.633.499	604.980.714

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU - BILANS USPJEHA				
Redni broj	Pozicija	Redni broj	2017	2018
I	POSLOVNI PRIHODI (202 do 206)	201	15.169.301	15.170.123
1	Prihodi od prodaje	202	250.904	258.676
2	Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203		
3	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	204		
4	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	205		
5	Ostali poslovni prihodi	206	14.918.397	14.911.447
II	POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207	15.581.719	15.903.046
1	Nabavna vrijednost prodane robe	208	114.091	153.782
2	Troškovi materijala	209	2.081.794	2.083.608
3	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	210	6.801.721	7.122.967
4	Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	5.583.277	5.627.313
5	Ostali poslovni rashodi	212	1.000.836	915.376
A	POSLOVNI REZULTAT (201-207)	213	-412.418	-732.923
I	FINANSIJSKI PRIHODI	214	247.671	37.799
II	FINANSIJSKI RASHODI	215	160.229	333.629
B	FINANSIJSKI REZULTAT (214 - 215)	216	87.442	-295.830
I	OSTALI PRIHODI	217	133.549	828.702
II	OSTALI RASHODI	218	176.737	558.103
C	REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI (217-218)	219	-43.188	270.599
D	REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (213+216+219)	220	-368.164	-758.154
E	NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	221		
F	REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (220+221)	222	-368.164	-758.154
G	DRUGE STAVKE REZULTATA /POVEZANE SA KAPITALOM/ (224 do 228)	223	-40.696	-88.572

1	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu fin. sredstava raspoloživih za prodaju	224	17.420	8.645
2	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme	225	-58.116	-97.217
3	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridr. društava	226		
4	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu aktuarskih dobitaka (ili gubitaka)	227		
5	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	228		
H	PORESKI RASHOD PERIODA (230+231)	229	0	0
1	Tekući porez na dobit	230		
2	Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	231		
I	NETO REZULTAT (222+223-229)	232	-408.860	-846.726
J	ZARADA PO AKCIJI			
1	Osnovna zarada po akciji	233		
2	Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234		

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI/BILANS STANJA

	2019	2020
AKTIVA		
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL		
B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	600.239.253	610.434.342
I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	3.728.930	5.629.967
1. Ulaganja u razvoj		
2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	3.728.930	5.629.967
3. Goodwill		
4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi		
II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	596.281.125	604.627.981
1. Zemljište i objekti	581.379.529	582.793.322
2. Postrojenja i oprema	12.118.777	11.311.663
3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	54.388	54.389
3.1. Investicione nekretnine		
3.2. Biološka sredstva	4.568	4.569
3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	49.820	49.820
4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	2.728.431	10.468.607
III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	229.198	176.394
1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima		
3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	118.570	81.990
4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)		
5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća		
6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)		

7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	110.628	94.404
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA		
D. OBRтна SREDSTVA (026+031+039+043+044)	15.672.224	13.606.726
I. ZALIHE (027 do 030)	3.655.190	3.606.214
1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	3.568.206	3.519.230
2. Nedovršena proizvodnja		
3. Gotovi proizvodi i roba		
4. Dati avansi	86984	86.984
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	2.253.336	2.619.326
1. Potraživanja od kupaca	1.985.381	2.384.040
2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica		
3. Potraživanja od ostalih povezanih lica		
4. Ostala potraživanja (036+037+038)	267.955	235.286
4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit		
4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	2460	
4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	265495	235.286
III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	1.735.917	1.682.404
1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju		
2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli		
3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	1.735.917	1.682.404
IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	8.027.781	5.698.782
V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO		
E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	114.928	78.340
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	616.026.405	624.119.408
PASIVA		
A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	541.597.260	540.956.412
I. OSNOVNI KAPITAL	439.663.127	439.663.127
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL		
III. EMISIONA PREMIJA		
IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105.260.097	105.217.606
1. Zakonske rezerve		
2. Statutarne rezerve		
3. Druge rezerve		
4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osn. fin. sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	105.260.097	105.217.606
5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osn. fin. sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata		
VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	-3.325.964	-3.924.321
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina		
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine		
3. Gubitak ranijih godina	660.937	3.325.964
4. Gubitak tekuće godine	2.665.027	598.357
VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU		
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	36.910.839	33.671.861
I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	278.567	310.683
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	278.567	310.683
2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku		
3. Ostala dugoročna rezervisanja		

II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	36.632.272	33.361.178
1. Dugoročni krediti	34.932.982	31.528.275
2. Ostale dugoročne obaveze	1.699.290	1.832.903
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		
D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	26.288.111	38.372.594
E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	10.072.356	9.962.057
I KRATKOROČNA REZERVISANJA	1.548.949	596.039
II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	8.523.407	9.366.018
1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	101.203	99.879
2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	3.543.809	3.575.338
3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	48943	92.948
4. Obaveze prema dobavljačima	1.800.570	2.787.876
5. Obaveze po menicama		
6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima		
7. Obaveze prema ostalim povezanim licima		
8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	3.028.882	2.809.977
8.1. Ostale obaveze iz poslovanja		
8.2. Ostale kratkoročne obaveze	3.028.882	2.804.615
8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda		5.362
8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit		
8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno		
F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	1.157.839	1.156.484
G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	616.026.405	624.119.408

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU/BILANS USPJEHA

	2019	2020
1. Prihodi od prodaje - neto prihod	67.181	110.249
2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		
3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe		
4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	14.537.523	14.527.958
a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	14.350.139	14.241.071
b) Ostali prihodi iz poslovanja	187.384	286.887
c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine		
5. Troškovi poslovanja (209+210)	9.990.747	8.493.035
a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	2.482.460	1.858.652
b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	7.508.287	6.634.383
6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	6.796.486	6.674.755
a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	3.897.733	3.959.241
b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	2.898.753	2.715.514
1/ Troškovi poreza	538.059	504.616
2/ Troškovi doprinosa za penzije	1.203.902	1.150.935
3/ Troškovi doprinosa	1.156.792	1.059.963
7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	35.000	

a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)		
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)	35.000	
8. Ostali rashodi iz poslovanja	43.082	22.170
I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	-2.260.611	-551.753
9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)		
a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica		
c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica		
10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne raz. i efekti ugovor. zaštite) (227 do 229)		
a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica		
b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica		
c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica		
11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	17.431	150.813
a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica		
b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica		
c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	17.431	150.813
12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtno imovine (235-236)	-311.804	
a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtno imovine		
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtno imovine	311.804	
13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	207.950	203.327
a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima		
b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima		
c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	207.950	203.327
II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	-502.323	-52.514
III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	-2.762.934	-604.267
IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno		
V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	-2.762.934	-604.267
14. Poreski rashod perioda (246+247)		
1. Tekući porez na dobit		
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda		
15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	-2.762.934	-604.267
VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	-42.851	-42.491
1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	-4.854	-5.911
2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		

3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala		
4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova def. naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa def. planovima penz. naknada		
5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva		
6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje		
7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine		
8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	-37.997	-36.580
VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/		
VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)	-42.851	-42.491
IX. NETO SVEOBUHVAJNI REZULTAT (248-259)	-2.805.785	-646.758
X. ZARADA PO AKCIJI		
1. Osnovna zarada po akciji		
2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji		
XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA		
XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBJEĐUJU KONTROLU		

Finansijski rezultat – gubitak za 2020. godinu u iznosu od 604.267 € je značajno manji u odnosu na 2019. godine kada je iznosio 2.762.934 €.

U odnosu na 2019. godinu, ukupni prihodi su povećani za 1 %, ukupni rashodi su smanjeni za 11 %, što je dovelo do smanjenja gubitka za 78 %.

Najveći uticaj na značajno smanjenje gubitka u 2020. godini je smanjenje troškova u odnosu na 2019. godini po osnovu rezervisanja neisplaćenih naknada zaposlenima u vezi prekovremenog rada ostvarenog iz minulog perioda (2008. godina do jula 2018. godine) i drugih naknada po osnovu rada, u 2019. godini po navedenom osnovu je evidentirana obaveza u iznosu od cca 1,143 mil.eura. Takođe, značajno su smanjeni i ostali rashodi Društva.

U periodu 2016-2020. godine od strane Države Crne Gore, ovom Društvu je u vidu subvencije, za plaćanje međunarodnih kreditnih obaveza uplaćen iznos od 17.779.276 €, koji je u poslovnim knjigama Društva evidentiran u okviru grupe ostali poslovni prihodi, jer Vlada po pomenutom osnovu nije vršila dokapitalizaciju - konverziju duga u kapital, kao što je to bio slučaj u minulom periodu.

Imajući u vidu prethodno ostvareni gubitak po godinama bi svakako bio veći da nije bilo naprijed navedenih uplata od strane Države Crne Gore, osim toga trošak amortizacije, kao fiksni trošak Društva se kreće na godišnjem nivou od 5,1 mil.eura do 5,6 mil.eura, zbog izuzetno velike stalne imovine ovog Društva koja iznosi 610 mil.eura.

Racio pokazatelji

Racio analiza predstavlja osnovni instrument za procjenu finasijske pozicije i potencijala preduzeća. Stavljanjem u odnos logički povezanih cjelina iz finasijskih izvještaja (Bilans stanja i Bilans uspjeha), dolazi se do rezultata uspostavljenih relacija koji za cilj imaju ocjenu stanja i aktivnosti preduzeća.

POKAZATELJI	2017	2018	2019	2020
<i>Ekonomičnost ukupnog poslovanja</i>	0,98	0,95	0,84	0,96
<i>Ekonomičnost redovnog poslovanja</i>	0,97	0,95	0,87	0,96
<i>Koeficijent tekuće likvidnosti</i>	0,40	0,38	1,84	1,45
<i>Koeficijent trenutne likvidnosti</i>	0,05	0,08	0,94	0,61
<i>Koeficijent ubrzane likvidnosti</i>	0,26	0,26	1,41	1,07
<i>Koeficijent finasijske stabilnosti</i>	1,02	1,03	1,04	1,06
<i>Pokrivenost troškova kamatama</i>	-2,57	-2,20	-10,87	-2,71
<i>Participacija troškova kamate u ukupnim rashodima</i>	0,01	0,02	0,01	0,01
<i>Participacija troškova kamate u ukupnim prihodima</i>	0,01	0,02	0,01	0,01
<i>Koeficijent zaduženosti</i>	0,08	0,10	0,08	0,07
<i>Koeficijent finasijskog leveridža</i>	0,09	0,11	0,09	0,08
<i>Faktor zaduženosti</i>	8,70	10,63	6,26	6,58

Pokazatelji ekonomičnosti poslovanja nam ukazuju da su ukupni rashodi veći od ukupnih prihoda, u posmatranom periodu pokazatelj je ispod referentne vrijednosti 1.

Pokazatelji likvidnosti upućuju da Društvo ne postiže tekuću (opštu) likvidnost, jer je sa aspekta ovog koeficijenta potrebno da jedna jedinica kratkoročnih obaveza bude pokrivena sa najmanje dvije jedinice obrtne imovine, što nije ispunjeno, obzirom da je ista u svim godinama ispod 2. Nedovoljnost ostvarivanja racia likvidnosti je posljedica velikog iznosa kratkoročnih obaveza Društva.

Koeficijent finansijske stabilnosti se izračunava stavljanjem u odnos dugoročno vezanih sredstava (osnovna sredstva, dugoročna finansijska ulaganja, trajna obrtna sredstva i odložena poreska sredstva) sa kapitalom uvećanim za dugoročna rezervisiranja i dugoročne obaveze. Potrebno je da koeficijent finansijske stabilnosti bude 1 ili manji od 1, što u konkretnom za posljednje četiri godine nije slučaj.

Koeficijentom zaduženosti se sagledava činjenica sa koliko tuđih sredstava, odnosno sa kolikim nivoom zaduživanja je finansirana nabavka sredstava, odnosno imovine. Stepem zaduženosti pokazuje sposobnost preduzeća da pokrije sve svoje obaveze prema kreditorima i investitorima. Veći stepen zaduženosti ujedno znači i veći rizik ulaganja u Društvo. On ne bi trebao da bude veći od 0,5 a poželjno je da bude i manji, što znači da je udio obaveza u odnosu na ukupnu aktivu 50%.

Analiza potraživanja

Ukupna aktivna potraživanja ŽICG AD - Podgorica na dan 31.12.2020. godine iznose 2.384.040 €. Najveći dio pomenutog iznosa, odnosno 87% se odnosi na potraživanja od operatera, po osnovu korišćenja željezničke infrastrukture.

Za period od 01.01.do 31.12.2020. godine poslovanje Društva je bilo otežano zbog sveopšte ekonomske situacije, izazvane pandemijom Covid19, što se odrazilo na veom otežanu naplatu potraživanja od strane druga dva željeznička Društva a samim tim i nemogućnost ŽICG da u roku izmiruje tekuće obaveze iz poslovanja.

Ukupno potraživanje od ŽPCG na dan 31.12.2020. godine iznosi 1.057.483 € od čega se na **visoki napon odnosi 972.280 €**, potraživanje po osnovu zakupa poslovnog prostora 31,294 €, potraživanje po osnovu naknade štete 10,046 € i potraživanje po osnovu prefakturisanja ostalih usluga i fakturisanja usluga rada naših radnika 43.863 €.

Imajući u vidu finansijsku situaciju u kojoj se nalazi Željeznički prevoz, te njihov zahtjev da se po osnovu duga visokog napona zaključi Protokol o plaćanju duga u više mjesečnih rata, na snazi su dva protokola po osnovu plaćanja duga visokog napona koji se odnosi na neplaćeni dug zaključno sa 31.12.2018. godine. Na osnovu potpisanih Protokola obaveza ŽPCG AD je da plaća zaostali dug za period prije 2018. godine u mjesečnim iznosima od po 57.000 € uz obaveznu redovnog plaćanja tekuće mjesečne fakture počev od januara 2019. godine. ŽPCG AD za sada poštuje Protokol u dijelu plaćanja mjesečne rate, s tim da redovno ne plaća tekuće obaveze koje dospijevaju svakomjesečno na naplatu. Preduzete su aktivnosti kako bi se potpisao novi protokol za plaćanje duga visokog napona koji se odnosi na 2019. godinu i 2020. godinu .

Ukupno potraživanje od AD Montecargo na dan 31.12.2020. godine iznosi 1.006.528 € od čega se na **dug za trase odnosi iznos od 488.421 €** i obuhvata period april 2020. godine zaključno sa decembrom 2020. godine. Ostatak potraživanja se odnosi na **potraživanje za visoki napon (mart – decembar 2020. godine) – 427.789 €**, zakup prostora, korišćenje motornih vozila i prefakturisanje usluga (distributivna el.energija, telefonski impulsi) iznosi 90.318 €. Kako opomene pred utuženje koje smo poslali AD Montecargu u 2020. godini nijesu dale rezultat, Odbor direktora je dana 12.03.2021. godine donio Zaključak broj 2310/2-8 kako bi se pokrenuo postupak prinudne naplate za dugovanja po osnovu utrošene električne energije – niskog napona, korišćenja trasa, zakupa poslovnog prostora, potrošnje telefonskih impulsa, angažovanja radne snage i naknade štete nastale u vanrednom događaju, osim naplate duga po osnovu visokog napona.

4. Informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela

Na XVIII vanrednoj Skupštini akcionara koja je održana 17.07.2019. godine, Odlukom Skupštine akcionara broj 6901/3, izabran je Odbor direktora, osamnaestog saziva u sastavu:

1. **Prof.dr Safet Kalač**, *predstavnik državnog kapitala,*
2. **Veselin Pavićević**, *predstavnik državnog kapitala,*
3. **Tanja Dašić**, *predstavnik državnog kapitala,*
4. **Goran Ćupić**, *predstavnik državnog kapitala i*
5. **Velira Otašević**, *predstavnik investicionih fondova.*

Na prvoj Konstitutivnoj sjednici održanoj dana 17.07.2019. godine, izabrani članovi Odbora direktora su između sebe za predsjednika Odbora direktora izabrali prof. dr Safeta Kalača, koji nije na profesionalnom radu u Društvu.

U periodu od 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine, ukupno je održano osamnaest sjednica Odbora direktora na kojima su donijete 74 odluke i 26 zaključaka (74+26=100).

Odbor direktora je svoj rad obavljao u skladu sa Statutom Društva i Poslovníkom o radu Odbora direktora, kojim se bliže uređuje organizacija i način rada Odbora direktora u ostvarivanju prava i dužnosti utvrđenih zakonom, Statutom i drugim opštim aktima Društva.

Odbor direktora broji 5 članova, koje bira i razrješava Skupština akcionara.

Predsjednik Odbora direktora se imenuje na prvoj Konstitutivnoj sjednici koja se održava nakon izbora članova Odbora direktora od strane Skupštine akcionara.

Po osnovu članstva u organima upravljanja, u ovom Društvu, pravo na naknadu za članstvo u Odboru direktora imaju svi izabrani članovi Odbora direktora.

Visina naknade za rad u Odboru direktora ovog Društva, u skladu sa Odlukom Skupštine akcionara broj 5500/6 od 25.07.2016. godine, koja je donijeta na XII vanrednoj Skupštini

akcionara iznosi, za predsjednika Odbora direktora u visini jedne prosječne zarade u Društvu ostvarene u prethodnoj godini, dok članovima Odbora direktora pripada naknada u visini 70% prosječne zarade u Društvu ostvarene u prethodnoj godini.

Revizorski odbor imenuje Odbor direktora i broji tri člana.

Do 14.10.2020. godine Revizorski odbor je bio u sastavu:

- prof.dr Ana Lalević Filipović, predsjednik Revizorskog odbora,
- dr Mijat Jocović, član Revizorskog odbora i
- dr Milijana Novović, član Revizorskog odbora.

-

Odlukom Odbora direktora broj 13923/3 razriješen je Revizorski odbor i imenovan novi Odlukom Odbora direktora broj 13923/4 od 19.10.2020. godine u sastavu:

- dr Mijat Jocović, predsjednik Revizorskog odbora
- Milena Ostojić, dipl.ecc., član,
- Ernesa Kardović, dipl.ecc., član.

Naknada koja se isplaćuje članovima Revizorskog odbora iznosi 150,00€ za predsjednika i po 100€ za članove Revizorskog odbora, na mjesečnom nivou i ista se isplaćuje na osnovu Odluke Odbora direktora Broj: 840/2-1 od 28.01.2013. godine

U periodu od 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine, po podacima MONTENEGROBERZE, Broj: 107/2/21 od 25.03.2021. godine, trgovalo se akcijama Željezničke infrastrukture Crne Gore AD – Podgorica (simbol trgovine ŽICG). Realizovano je 20 transakcija, ukupna količina 4.167.642 akcija, ukupna vrijednost je iznosila 28.063,94 €, dok je po podacima Broj:107/3/21 prosječna cijena akcije iznosila 0,0068€, a ponderisana cijena je iznosila 0,0067€.

5. Mjere zaštite životne sredine

Tokom prethodne godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti u oblasti zaštite životne sredine:

I. U skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list CG“, broj 75/18), za planirane investicione projekte sprovedena je procedura o potrebi izrade Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu.

U periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020.godine u ŽICG je sprovedeno ukupno 9 procedura o potrebi izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu po važećoj zakonskoj regulativi:

A. Za projekat “Rehabilitacija 8 prioriternih tunela (TUNELI LOT 1 – br: 150, 153,155 i 168 i LOT 2- 210,211,242 i 247), za svaki tunel pojedinačno sprovedena je procedura procjene uticaja projekta na životnu sredinu.

Za navedene tunele dobijena su Rješenja od strane Agencije da nije potrebna izrada Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu kako slijedi:

- Rješenje Agencija br. 11064 od 17.08.2020.godine da nije potrebna izrada Elabora o procjeni uticaja za projekat „Rehabilitacije tunela br.150 u km 300+266.“
- Rješenje Agencija br. 11066 od 17.08.2020.godine da nije potrebna izrada Elabora o procjeni uticaja za projekat „Rehabilitacije tunela br.153 u km 309+626“
- Rješenje Agencija br. 11063 od 17.08.2020.godine da nije potrebna izrada Elabora o procjeni uticaja za projekat „Rehabilitacije tunela br.155 u km 311+769“
- Rješenje Agencija br. 11069 od 17.08.2020.godine da nije potrebna izrada Elabora o procjeni uticaja za projekat „Rehabilitacije tunela br.168 u km 328+905“
- Rješenje Agencija br. 11061 od 17.08.2020.godine da nije potrebna izrada Elabora o procjeni uticaja za projekat „Rehabilitacije tunela br.210 u km 368+683“
- Rješenje Agencija br. 11055 od 17.08.2020.godine da nije potrebna izrada Elabora o procjeni uticaja za projekat „Rehabilitacije tunela br.211 u km 368+898“
- Rješenje Agencija br. 11062 od 17.08.2020.godine da nije potrebna izrada Elabora o procjeni uticaja za projekat „Rehabilitacije tunela br.242 u km 391+441“
- Rješenje Agencija br. 11054 od 17.08.2020.godine da nije potrebna izrada Elabora o procjeni uticaja za projekat „Rehabilitacije tunela br.247 u km 395+115

B. Za projekat „Zaštite prioriternih kosina na pruzi Nikšić-Podgorica (dionica Ostrog-Danilovgrad) – sprovedena je procedura procjene uticaja projekta na životnu sredinu (zahtjev br.10252 od 28.07.2020.godine).

Za navedeno, Agencija za zaštitu prirode i životne sredine izdala je Rješenje br.11245 od 21.08.2020.godine kojim je utvrđeno da nije potrebna izrada Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Obzirom da se u blizini trase pruge nalaze i dva Nacionalna parka (Skadarsko jezero i Biogradska gora), ŽICG saraduje sa Agencijom za zaštitu prirode i životne sredine i JP Nacionalni parkovi kako bi, realizacijom navedenih projekata, bile sprovedene adekvatne mjere u cilju očuvanja prirodne sredine.

II. U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni list Crne Gore", br. 064/11 od 29.12.2011, 039/16 od 29.06.2016.god.) ŽICG u obavljanju svojih aktivnosti vodi evidenciju o potrošnji sirovina i energije, ispuštanju zagađenih materija i energije, klasifikaciji, karakteristikama i količinama otpada, kao i o drugim podacima koje uredno dostavljamo nadležnim organima.

- U prethodnoj godini u Željezničkoj infrastrukturi izvršeno je adekvatno sakupljanje i konačno zbrinjavanje električno-elektronskog otpada i kabastog otpada, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima iz oblasti upravljanja otpadom. Naime, septembra 2020.godine kompletan rashodovan elektronsko-električni otpad (odbačena IT oprema koja više nije za upotrebu) kao i kabasti otpad (stara kancelarijska oprema) sakupljen je i predat ovlašćenom sakupljaču date vrste otpada u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni list Crne Gore", br. 064/11 od 29.12.2011, 039/16 od 29.06.2016.god.).
- Pripremljen je Godišnji Izvještaj o količini stvorenog i deponovanog otpada za 2019. godinu (zaveden pod br.8934 od 03.07.2020.god.) koji je ŽICG shodno Zakonu o upravljanju otpadom (Sl.list CG br. 39/16) u obavezi da dostavi Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine.
- Shodno zaduženju iz Zapisnika ekološkog inspektora br.0303-2020/7-289 od dana 25.11.2020.godine pripremljen je izvještaj o količini i lokaciji privremenog

deponovanja otpada koji se stvara u ŽICG – stanje na dan 15.12.2020.godine (Dopis predat Upravi za inspekcijske poslove br. 16831 od 16.12.2020.godine).

III. U skladu sa ugovorenim obavezama, ŽICG izvještava ino kreditore o svim ekološkim i socijalnim pitanjima vezano za projekat (EBRD, EIB).

Pripremljen je Godišnji izvještaji o ekološkim i socijalnim pitanjima (Jun 2020.) koji redovno podnosimo Evropskoj Banci za obnovu i razvoj za projekte koji su u toku.

IV. Pripremljen je Izvještaj o stanju uređenja prostora u ŽICG za 2020.godinu (uređenje i zaštita infrastrukture u okviru tekućeg i investicionog održavanja) po zahtjevu Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma zavedenim pod brojem 4-2066/2 od 24.12.2020. godine, za potrebe pripreme sveobuhvatnog Izvještaja o stanju uređenja prostora za 2020.godinu.

V. ŽICG pruža podršku aktuelnim projektima iz oblasti ekologije

Na poziv NVO „Green home“, učešće u akciji edukacije i suzbijanja alergene biljke ambrozije na pruzi Nikšić-Podgorica – avgust 2020. Akcija se realizuje svake godine počev od 2016.godine u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja i Upravom za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

ŽICG će i u narednom periodu posvećeno raditi na unapređenju mjera u cilju očuvanja životnog prostora i u skladu sa svojim mogućnostima pružiti doprinos u podizanju kvaliteta ekološkog standarda.

6. Planirani budući razvoj

Uvođenje i efikasno korišćenje novih tehnologija

Zamjena postojećih drvenih pragova betonskim

Postojeći gornji stroj na željezničkoj pruzi Vrbnica-Bar sastoji se od drvenih pragova dimenzija 260x24x16 cm, krutog K kolosječnog pribora za pričvršćivanje šine za pragove i tucanika koji je različite debljine ispod praga. Uzimajući u obzir dosadašnju eksploataciju pruge i troškove održavanja pruge, kao i cijenu drvenih pragova sa krutim priborom tipa K, a sve u saglasnosti sa EU standardima koji podržavaju uvođenje novih standarda i tehnike gradnje razmatrana je mogućnost ugradnje betonskih umjesto drvenih pragova.

Betonski pragovi imaju niz prednosti: duži vijek trajanja, veću otpornost na atmosferske uticaje i požar, nižu cijenu, bolju geometriju kolosjeka itd.

Zamjena drvenih prugova betonskim je već izvršena na dionici Virpazar-Sutomore u tunelu Sozina u okviru projekta remonta gornjeg stroja. Pored drvenih pragova izvršena je i zamjena krutog K sistema za pričvršćivanje šine sa elastičnim pričvrsnim priborom. Nakon izvedenih radova konstrukciju gornjeg stroja u tunelu Sozina čine sljedeći elementi: betonski pragovi dužine 2.40m, šine 49 E1, elastični pričvrсни pribor tipa „Vossloh“, tucanik silikatni kategorije I. Projekat je završen u decembru 2018. godine.

Ugradnja betonskih pragova planirana je i u okviru Projekta remonta gornjeg stroja pruge na dionici Golubovci – Podgorica koji je kandidovan kroz Programiranje 2019 za finansiranje iz IPA fonda.

Zamjena drvenih pragova betonskim biće tretirana i kroz izradu Projektne dokumentacije remonta gornjeg stroja pruge na dionicama: Golubovci- Zeta- Virpazar; Sutomore-Bar koja je odobrena kroz aplikaciju za grant WBIF. Izrada projektne dokumentacije započeta je u I kvartalu 2020. god.

Predmet aplikacije je sveobuhvatan pristup i projektovanje svih elemenata građevinske i elektrotehničke infrastrukture, što podrazumijeva:

- remont gornjeg stroja pruge primjenom betonskih pragova na dionicama: Golubovci- Zeta- Virpazar; Sutomore-Bar;
- demontažu postojećeg, nabavku i ugradnju novog elektrovučnog postrojenja u Baru;
- sanaciju kosina, klizišta, propusta i ostalih elemenata donjeg stroja;
- remont kontaktne mreže i telekomunikacija.

Modernizacija postrojenja

EVP Bar

Izrada projektne dokumentacije za demontažu postojećeg, nabavku i ugradnju novog elektrovučnog postrojenja u Baru je predmet odobrene aplikacije za tehničku podršku za finansiranje iz granta WBIF-a, na koju je dobijena saglasnost Ministarstva finansija. Krenulo se sa realizacijom aplikacije i u toku je izrada projektnog zadatka za izradu Glavnog projekta.

Projekat je u fazi projektovanja, sa rokom za završetak 2022. godina. Ovim projektom planirana je rekonstrukcija i obnova postojećeg EVP Bar sa ciljem unapređenja snabdijevanja električnom energijom ovog dijela kontaktne mreže i eliminisanja mogućnosti prekida odvijanja željezničkog saobraćaja na predmetnoj dionici zbog kvarova. Sa tim je postignut veći stepen bezbjednosti i sigurnosti odvijanja željezničkog saobraćaja, njegova pristupačnost i kapaciteti, a samim tim i veća zastupljenost odvijanja teretnog prometa što predstavlja veliku prednost u pogledu očuvanja životne sredine.

Modernizacija opreme

Nabavka mehanizacije

Nabavka mehanizacije i obnova voznog parka je kao prioritetan projekat planirana kroz više strateških i internih dokumenata. Zbog određenih ograničenja na nivou preduzeća, i fiskalnih ograničenja na nivou Države, obnova voznog parka nije izvršena do sada. Kako su IPA fondovi najpogodnije sredstvo za podršku u finansiranju željezničkih infrastrukturnih projekata, predvidjeli smo potrebu za kandidovanje i projekta nabavke mehanizacije iz ovih sredstava, ali je odgovor bio negativan, uz obrazloženje, da IPA sredstva nijesu primjenjiva zbog moguće privatizacije u željezničkom Sektoru.

Planirano je da nabavka mehanizacije za potrebe održavanja željezničke pruge u vijednosti od 11 miliona EUR bude finansirana iz kreditnih sredstava EBRD banke.

Naučno-istraživačke, razvojne i tehnološke studije

Projekat rekonstrukcije i elektrifikacije pruge Podgorica-državna granica Albanija

Projekat je kandidovan kroz poziv Zapadnobalkanskog investicijskog okvira (WBIF) za podršku u finansiranju izrade dokumentacije primjenom savremenih tehnologija i ispunjavanja zahtjeva interoperabilnosti koja podrazumijeva izradu Idejnog projekta, studije izvodljivosti i Cost-benefit analize. Vrijednost projekta je 1,3 miliona EUR. Implementacija donacije započeta je sredinom prošle godine a priprema projektnog zadatka je otpočela krajem prošle godine.

Nabavka i ugradnja optičkog interfejsa

Na magistralnoj pruzi Bijelo Polje- Podgorica - Bar su 70-tih godina prošlog vijeka izgrađeni sistemi stanične dispečerske i pružne telefonije i selektivni telefonski sistemi dispečera u centrima za operativno vođenje saobraćaja i upravljanje elektrovučnim postrojenjima. Ugrađena oprema je proizvodnje firme Siemens i pripada tehničkoj generaciji relejne tehnologije. Pošto je ova oprema velikim dijelom dotrajala, a nabavka rezervnih djelova za održavanje nije moguća, neophodna je revitalizacija pojedinih djelova ovih sistema, odnosno postepena rekonstrukcija telefonskih postrojenja zamjenom dotrajalih relejnih uređaja, uređajima savremene elektronske generacije, kako bi se održala pouzdanost i efikasnost u radu, a sve u cilju očuvanja bezbjednosti i redovitosti željezničkog saobraćaja u Crnoj Gori.

Imajući uvidu da se radi o magistralnoj pruzi Beograd - Bar , kao i da su uređaji sistema dispečerskih telefonskih veza, u Željezničkoj Infrastrukturi Crne Gore AD Podgorica, u funkcionalnom radu više od 36 godina potrebno je izvršiti nabavku optičkog interfesa i multipleksa radi napuštanja bakarnog kabla (zbog sve češćih smetnji na bakarnim paricama: odvodi, indukcija prekidi, vlaga, atmosferska pražnjenja itd) i prelazak na rad uređaja preko optičkih vlakana kojih u ovom trenutku naša kompanija ima .

Superiorne karakteristike optičkih prenosnih sistema, kada su širokopojasne mreže i prenos pri velikim brzinama u pitanju, nametnula je optiku kao nezaobilazan medijum prenosa u gotovo svim telekomunikacionim aplikacijama.

Od 2010 godine ŽICG je vlasnik 72 optička vlakna na relaciji Vrbnica - Bar, koji se još ne koristi .

Iz prethodno rečenog proizilazi da se ovaj veoma značajan resurs mora koristiti i mnogo brže staviti u upotrebu u prvom redu sagledati svoje potrebe a potom i izdavanje trećim licima.

Ovo dobija i svoju drugu dimenziju ako se zna da je pruga Beograd-Bar dio koridora 10, te smatramo da jedna glavna međunarodna pruga to i zaslužuje.

Ovo je relativno bezbedan način prenošenja podataka jer optički kablovi ne mogu da prenose električne impulse pa se i ne mogu prislušivati, a podaci su bezbedni od krađe. Takođe, kablovi od optičkih vlakana ne podležu električnim smetnjama, imaju najmanje slabljenje signala duž kabla i podržavaju izuzetno velike brzine prenosa podataka na velikim udaljenostima i najčeše čine osnovu bilo koje ozbiljnije telekomunikacione mreže. Optički kablovi se koriste i u slučajevima umrežavanja više objekata, gde se sa bakarnim kablovima mogu očekivati problemi sa uzemljenjem i atmosferskim pražnjenjima (*Lutovo, 17.09.2013. god*).

Optičke veze osim velike brzine prenosa obezbeđuju i potrebno galvansko razdvajanje instalacija. Sve naprijed izneseno je razlog više da se napušta rad uređaja po bakarnom STA i STKA kablovima čije je održavanje sve skuplje i pređe na rad po optičkim vlaknima.

Između stanica od Bijelog Polja do Bara postavljen je optički kabal sa 72 vlakna završenih na optičkim razdelnicima u željezničkim stanicama, ukrsnicama i postrojenjima namijenjenih za prenos kako *data* saobraćaja , tako i za govorne servise, servise prenosa informacija kao i video nadzora.

Sistem prenosa po optičkom kablju može da omogući povezivanje postojećih sistema željezničke infrastrukture na samo određenoj dionici (I faza , a u dogledno vrijeme i II faza) neophodnih za odvijanje željezničkog saobraćaja.

Prenosni sistem može, preko jednog para optičkih vlakana, da poveže željezničke stanice i elektrovučna postrojenja .

Može izvršiti povezivanje sledećih sistema:

- Sistem centralnog dispečera saobraćaja CDS
- Sistem centralnog dispečera elektrovuče CDEv
- Pružne telefonske veze
- Satni sistem
- Sistem daljinskog upravljanja elektrovučnim postrojenjima
- Udaljeni telefonski priključci sa mogućnošću proširenja prenosa ostalih servisa po analognim ili digitalnim kanalima opšte namjene sa brzinom prenosa od 64kb/s.

Prenosni sistem, (I faza) preko optičkog kabla, ugrađivao bi se u željezničke stanice: Bijelo Polje, Kruševo, Mijatovo Kolo, Elektrovučno postrojenje Mojkovac, Mojkovac, Trebaljevo, Kolašin, Kos, Elektrovučno postrojenje Trebešica, Trebešica, Lutovo, Bratonožići, Bioče, Elektrovučno postrojenje Podgorica i Podgorica.

Prenosni sistem,(II faza) preko optičkog kabla, ugrađivao bi se u željezničke stanice: Podgorica, Golubovci, Zeta, Elektrovučno postrojenje Virpazar, Virpazar, Sutomore, Elektrovučno postrojenje Bar i Bar.

EVP Mojkovac:

Potrebna je izrada dokumentacije, demontaža postojećeg, nabavka i ugradnja novog elektrovučnog postrojenja u EVP Bar.

PSN Bratonožići:

Potrebna je izrada dokumentacije, demontaža postojećeg, nabavka i ugradnja PSN-a Bratonožići.

Zbog nepovoljnog položaja postrojenja PSN Bratonožići u saobraćajnom smislu odvijanja elektrovuče, potrebno je budućom projektnom dokumentacijom predvidjeti drugu lokaciju za ovo postrojenje u sklopu ukrsnice Bratonožići.

PSN Granica sa Srbijom:

Potrebna je izrada dokumentacije, nabavka i ugradnja PSN-a na granici sa Srbijom.

Značaj izgradnje ovog PSN-a je u tome da se može brzo i efikasno u slučaju potrebe prosljediti napon kontaktne mreže iz Željeznica Srbije na teritoriju ŽICG i obratno. Trenutna situacija je takva da je na mjestu razgraničenja postavljen ručni rastavljač tako

da je u slučaju potrebe prosleđenja napona neophodno uputiti ekipu KM – a iz Užica da na licu mjesta izvrši manipulaciju. Zbog toga se dešavaju velika kašnjenja.

Problemi sa kojima se ŽICG suočava u budućem planiranju razvoja Društva

Razvoj ŽICG, kao Društva u narednom periodu dosta je teško planirati, jer je danas naše Društvo suočeno sa velikim problemom nedostatka visokoškolskog i drugog izvršnog kadra iz svih oblasti rada, a ulaganje u usavršavanje ionako oskudnog kadra gotovo nije ni bilo.

Donošenje nove zakonske regulative, prethodnih godina, nametnulo je ŽICG i dodatne nove obaveze i aktivnosti, koje direktno ne predstavljaju rad održavanja infrastrukture i regulisanje saobraćaja, odnosno potrebne dnevne i druge aktivnosti za nesmetano odvijanje željezničkog saobraćaja. I za ove poslove angažovan je isti i jedini kadar i obaveze zaposlenih (po raznim zaduženjima i potrebama) se uvećavaju, ali ne za rad za potrebe ŽICG, već državne institucije, Opštine, zahtjeve trećih lica, itd.

Umjesto, da se visokoškolski kadar specijalizuje za određena zanimanja i podjelu posla, isti je izvršavao i izvršava veliki dio obimnog i raznolikog posla, što u krajnjem može uticati i na kvalitetno i sistematsko izvršenje radova i planiranje budućeg unapređenja stanja i u krajnjem za viziju razvoja. Zbog generalno nezadovoljavajućih uslova rada, (uključujući i izuzetno male zarade, neopremljenost, mali razvoj informatičkih sistema, neposjedovanje informatičke opreme po većini radnih mjesta zbog nemanja sredstava za nabavku, veliki troškovi potrebni za umrežavanje radnih jedinica – službenih sjedišta zaposlenih po cijeloj teritoriji Crne Gore, potreba stalnih ušteda i smanjenja raspoloživog budžeta itd), naše Društvo već dugi niz godina ne privlači mlada i stručna lica za zaposlenje, već je naprotiv došlo do odlivanja mladog kadra, nakon rada od nekoliko godina na željeznici. Njihov odlazak je svakako i rezultat složenog, teškog, odgovornog i opasnog rada, kakav je održavanje željezničke elektrificirane pruge. Za stariji kadar, navedeno je usporilo i donekle onemogućilo i ograničilo, mogućnost usavršavanja, učenja kroz rad, povećanje stepena informatičke pismenosti itd.

Paralelno sa ovim, otvoreni su novi problemi nepovoljne starosne strukture i gubitka potrebnih i propisanih zdravstvenih grupa, na radnim mjestima izvršnog i drugog osoblja, što godinama otežava i usložnjava rad ovog Društva. ŽICG je sistem koji je operativan 24 časa dnevno, poslovi i složenost poslova je mnogo teži i opasniji od nekih drugih poslova i zanimanja, za što ovo Društvo najčešće nije imalo razumijevanja kod nadležnih državnih i drugih organa, ili ako su isti imali razumijevanja kroz poznavanje sistema, nijesu doprinijeli konkretnim pomoćima da se to stanje promijeni na bolje.

Razvoj je bio ograničen izuzetno malim i nedovoljnim sredstvima obezbjeđivanim za tekuće održavanje, jer se umjesto ulaganja u osavremenjavanje, obuku, stručno usavršavanje, obnovu kadra itd, moralo uštedama i smanjenjima na svim nivoima (uključujući i smanjenje broj izvršilaca kao prvu mjeru), obezbijediti " *preživljavanje*", ovog Društva. Određeni državni zakoni, odluke, ograničenja i slično, koje je Društvo moralo poštovati, doveli su ŽICG na samu ivicu normalnog funkcionisanja i za osnovno

tekuće održavanje pruge, sa regulisanjem saobraćaja, uključujući i druge poslove neophodne ovako brojnom i velikom Društvu.

Po pitanju investicionog održavanja i investicija, isto je potrebno sa prvim i osnovnim ciljem, vraćanjem stanja pruge na stanje od izgradnje i sprečavanja daljih i velikih oštećenja. Uglavnom se radi o prioritnim i hitnim radovima, kada je stanje takvo da se već poremetilo neophodno i minimalno funkcionisanje, snabdijevanje, napajanje itd, i kada je veća podrška Države bila nakon ponavljanja poremećaja u saobraćaju, smetnji, prekida odvijanja saobraćaja, vanrednih događaja i slično.

Sa druge strane, investicioni projekti koji su realizovani, u toku su ili su planirani za ubuduće, stvaraju dodatne i nove tekuće troškove ovog Društva. Navedeno znači, da se investiciona gradilišta, svako pojedinačno mora obezbijediti za specifične uslove željezničkog saobraćaja, počev od obezbjedjenja zatvora pruge, isključenja napona, direktnog prisustva radnika na gradilištu za obezbjedjenje od opasnog napona kontaktne mreže itd. I ovo je ponovo na teret tekućeg redovnog održavanja i preusmjeravanje i angažovanje zaposlenih sa redovnih tekućih radova ka investicionim aktivnostima. I ovo su dodatni trokovi poslovanja ovog Društva, koji nijesu prepoznati za potrebna i dodatna sredstva za finansiranje. Problem koji će biti otvoren počev od 2021 godine, će svakako biti nedovoljan broj izvršilaca za propisano praćenje i obezbjedjenje svakog pojedinačnog gradilišta, počev iz oblasti elektrostuke, kao trenutno najkritičnijeg.

Kako je naša Država u procesu pristupanja Evropskoj Uniji, isto je pratilo i prati razvoj institucija, na nivou Uprava i Ministarstava, usaglašavanje zakonske regulative, donošenje novih pravilnika i drugih dokumenata koji se primjenjuju na željeznici. I u ovom dijelu dosta aktivnosti možda nije završeno, dosta aktivnosti se nameće i ŽICG, a problem je svakako da nova pravila i rokovi, nijesu u potpunosti analizirali raspoloživost kapaciteta i nedostatak stručnog kadra i da li je moguće i pod kojimj uslovima ispoštovati zadate i predviđene akcione planove. Organizovanje obuka, usavršavanja, sajmovi, stručna putovanja, okrugli stolovi itd, bitni za razvoj željeznice, za ovo Društvo je bilo najčešće nedostupno, uključujući i neinformisanost. I onako mali kadar ŽICG, gotovo po pravilu, treba da je na usluzi ostalima van ŽICG, koji rade određena dokumenta, studije, projekte, procjene i slično, uz znatne nadoknade, a zaposleni iz ovog Društva na uštrb tekućih i redovnih poslova, treba da ispune zahtjeve, dostave podatke i slično bez bilo kakve nadoknade. Upotrebljivost pojedinih dokumenata je takodje upitna, jer se isti rade na nivou Studija, akcionih planova itd, sa velikim rizikom primjene i ostvarenja (nerealni su i sa bez obezbijedjenim preduslovima za uspješnu realizaciju). Sve ovo može u narednom periodu, usložiti rad ŽICG, koja bi mogla biti odgovorna za nerealizaciju ili ispunjenje nekih ciljeva u čijoj izradi i nije učestvovala, odnosno posledice dugogodišnjeg stanja, neulaganja, neobnove kadrova itd, u narednom periodu bi mogle biti velike.

Postoji određeno i nerazumijevanje održavanja i shvatanje da kada se završe određene investicije (primjer remontu gornjeg stroja pruge), na istim dalje nije potrebno održavanje, što je u suprotnosti sa potrebama uredjenosti željezničkog održavanja. I remontovane dionice zahtijevaju redovno tekuće održavanje, svakako manjeg obima od neremontovanih, a u krajnjem nedovoljno tekuće održavanje doprinijeće u kratkom periodu smanjenju brzina odvijanja željezničkog saobraćaja. Identično je i stanje

održavanja elektrouredjaja i opreme, a posebno opreme koja je zaštićena softverima, licencama itd proizvođača ili Izvođača, ukoliko nije obezbijedjena kompatibilnost sa drugim proizvođačima. (staranje monopola i zavisnost pri održavanu).

Veći broj paralelnih investicionih gradilišta, sa isključenjima napona, svakako utiče i na rad i trajnost energetskih postojenja i opreme, od kojih su pojedina hitna za sanaciju ili izgradnju novih i povezivanje sa centrom u Podgorici. Za navedeno je i tokom 2020 godine, bilo više problema u napajanju za vuču vozova u odnosu na prethodne godine i ovaj problem bi mogao biti izuzetno veliki za dalje funkcionisanje elektrovođe.

Željeznički sistem je prepoznat kao važan sistem za privredu neke Države a posebno i po pitanju ekologije i čistog oblika odvijanja saobraćaja, sa minimalnim zagadjenjem u odnosu na drugi npr. drumski vid saobraćaja.

Otvoreno je pitanje da li su u dosadašnjem periodu nadležne državne institucije, prepoznale ili donijele dobre strategije razvoja željeznice i ako jesu koji su to osnovni uslovi Održivosti.

Ono što prepoznajemo kao važno je Odluka u kojem pravcu će biti dalji razvoj i status željezničkog sistem Crne Gore i koliko sredstava treba iz Budžeta Crne Gore za ODRŽIVOST ISTE.

Ovaj problem je aktuelan i u prethodnih gotovo 2 decenije i u nastavku se navode detalji procjena, monitoringa itd i mišljenja.(dokumenta još od 2006 godine, kao i Monitoring iz Brisela 2012 godine, kada je ŽICG u direktnoj saradnji sa delegacijom EU u Crnoj Gori realizovala prve donacije – IPA fondove, kao i procjene za buduće nove pruge).

I. Strudija razvoja saobraćaja Crne Gore iz 2006. godine

Ministrstva pomorstva i saobraćaja CG

(Radni tim na izradi Studije: dr, Andrija Lompar - MSP, Max Xenion- konsultant EAR,

i članovi: Zoran Radonjić, Radoš Šučur. Srdjan Vukčević, Milorad Katnić, Amna Redžepagić)

Izvod iz Studije na strani 12:

1.3.1. Željeznički saobraćaj

1.3.1.a. infrastruktura

„ ... Pruga na 168 km dužine ima 106 tunela, 107 mostova, 9 galerija (sada ih je ukupno 13 , jer su 4 sagrađene nakon 2007 godine) i 371 propust,odnosno 37% pruge predstavljaju komplikovani infrastrukturni projekti. Ovo je sa stanovišta održavanja, čini najkomplikovanijom i najskupljom prugom u Evropi.Prema standardima u okruženju, za održavanje mnogo manje komplikovane pruge neophodno je obezbjedjivati oko 70.000 eura po kilometru pruge. Po ovom standardu za prugu Bar – Vrbnica, bilo bi neophodno za redovno održavanje obezbijediti oko 11.800.000 eura godišnje, što do sada nije bio slučaj. Za njeno održavanje u poslednjim godinama trošilo se od 3.000.000 do 7.000.000 eura godišnje, a programi koje je neophodno odraditi na pruzi radjeni su sa oko 17.000.000 eura, koji se nijesu nikada realizovali...“

Takodje u Studiji je navedeno, da na pruzi Vrbnica – Bar iz kreditnih sredstava u vrijednosti od 33 miliona eura, u četvorogodišnjem periodu (2007 – 2010. godina)

treba realizovati projekat „ Rekonstrukcija i rehabilitacija postojeće pruge (sanacija kosina, mostova, tunela, ispravljanje krivina,.....)“.

II. Prethodna Studija opravdanosti i idejno rješenje nove željezničke pruge Pljevlja – Bijelo Polje (Ravna rijeka) – Berane – Granica sa Kosovom, iz septembra 2013. godine (Projektant: Gradjevinski fakultet Beograd, Revident: Institut za gradjevinarstvo – Podgorica).

Izvod iz Pretodne studije na strani 55

3) Troškovi održavanja

„ 20- o godišnja projekcija kretanja troškova održavanja je data shodno sledećoj dinamici: 1-5 godina rast 2%, od 6- 10 godina rast 4 %, od 11 -15 godina rast po 8%, od 16 do 20 godina rast po 6 %.

Predviđanje troškova održavanja za prvih 20 godina eksploatacije pruge nije na nivou evropskog prosjeka, primarno iz dva razloga: manje potrebe održavanja u prvih 10 godina i pretpostavljene ograničenosti budžetskih sredstava. Medjutim prognoza je da poslije 20 godina eksploatacije pruge, troškovi održavanja budu na nivou evropskog prosjeka (koji iznose oko 40.000 eura po km. pruge)...“

Potreba dugogodišnjeg investicionog ulaganja u prugu Vrbnica – Bar, kao dijela pruge Beograd – Bar, i veza sa Lukom Bar, potvrđena je i kroz „ Tehničku i finansijsku studiju za rehabilitaciju pruge Beograd – Bar“, koja je uradjena na osnovu Memoranduma o razumijevanju (MoU), kojeg su u Podgorici juna 2009. godine, potpisali predstavnici Vlada Italije, Srbije i Crne Gore, a izradu je finansiralo Ministarstvo za ekonomski razvoj Italije / Italferr.

Imajući u vidu prethodna 2 dokumenta za 168 km otvorene pruge Vrbnica – Bar, na godišnjem nivou za tekuće održavanje treba 12 miliona eura, uvećano za tekuće održavanje pruge Podgorica – Bajze (24km/ 1986 godina, stara 29 godina i procjena 40.000 eura po km), 1 milion eura i uvećano za tekuće održavanje pruge Nikšić – Podgorica (56 km / 2008. godine, stara 7 godina i procjena 10.000 eura po km) oko 700.000 eura, ili

UKUPNO: 13,7 – 14 Miliona eura za tekuće održavanje pruge godišnje, bez upravljanja i regulisanja saobraćaja.

Rezime i predlog za poboljšanja

U 2020. godini, koja je bila inače teška za normalan rad i funkcionisanje ovog Društva, uspješno je realizovan Plan tekućeg rada za 2020. godinu, za sredstva opredijeljena Budžetom i u uslovima većeg odsustva zaposlenih zbog bolesti, a posebno u uslovima rada zbog CORONA -19. Po pravilu obim izvedenih radova je i veći od prikazivanog, ali ograničavanje sredstava iz Budžeta za održavanje, ograničavaju i mogućnost planiranja svih potrebnih vrsta i pozicija rada koje je potrebno izvesti.

Da bi se poboljšalo stanje i uslovi rada, prepoznata su dva potrebna i osnovna smjera i potrebe:

Uslovi za poboljšanja

- Obnova stručnog kadra i izvršnog osoblja na svim nivoima i u svim organizacionim cjelinama
- Nabavka nove mehanizacije, opreme itd.
- Formiranje obaveznih rezervi svih vrsta materijal, rezervnih djelova, alata, opreme itd.
- Jačanje Službi građevinskog i elektroodržavanja i vraćanjem i uposlenjem osoblja raznih zanatskih i specifičnih zanimanja, za održavanje, Nabavka nove mehanizacije, opreme itd, pri čemu treba istovremeno i blagovremeno obezbijediti i kadrove za punu implementaciju i eksploataciju i mehanizacije i opreme itd.
- Saradnja sa visokoškolskim ustanovama i fakultetima u Crnoj Gori kroz Ugovore o poslovno-tehničkoj saradnji, saradnja i sa drugim institucijama Crne Gore, koje mogu biti od pomoći i za projektovanje, obuku, izvodenje radova, a posebno ako je u pitanju vlasništvo ili većinsko vlasništvo Države (EPCG, Vojska CG, Centar za vanredne situacije itd),
- Zaštita imovine Države, i veći novo važnosti željezničke pruge, a u cilju sprečavanja uzurpacija, nelegalne gradnje i odluke i odgovornosti ka Opštinama, a ne samo pojedincima i trećim licima. Riješiti kroz Zakone i osigurati primjenu istih sa većom kaznenom politikom.
- Poboljšavanje uslova rada na svim nivoima i rad na stalnom poboljšavanju uslova radne sredine, sa blagovremenom nabavkom i službene i zaštitne odjeće i obučje.

7. Ulaganje u obrazovanje zaposlenih

Profesionalni razvoj zaposlenih:

- Inicijalna profesionalna edukacija

U oblasti zaštite i zdravlja na radu kontinuirano se sprovode aktivnosti na povećanju nivoa zaštite i zdravlja na radu. U tom smislu vršimo nabavku sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu i istu dajemo na korišćenje zaposlenim, u zavisnosti od potreba radnog mjesta koje na koje su raspoređeni, uz edukaciju značaja i obaveze korišćenja istih, a sve u cilu zaštite i zdravlja na radu. Takođe, vrši se inicijalna profesionalna edukacija kroz osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad. Ovom edukacijom je u 2020. godini obuhvaćen 151 zaposleni. Osim novoprimećenih, koji su obučavani za bezbjedan rad prije početka rada, obučavani su i zaposleni koji su raspoređivani na drugo radno mjesto, pri čemu se vodilo računa o mjerama zaštite na radu specifičnim za pojedina radna mjesta, pa Društvo ima u vidu značaj obučavanja u navedenom smislu, i isto se obavlja po potrebi.

- Kontinuirana profesionalna edukacija

Kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji su, od strane šefova radnih jedinica, podvrgavani zaposleni koji obavljaju poslove radnih mjesta koja su vezana za odvijanje željezničkog saobraćaja po Programu redovnog poučavanja 646 Pravilnika o stručnoj spremi radnika koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja, gdje je određen godišnji fond sati redovnog poučavanja za svako od ovih zanimanja. U tom smislu, redovno poučavanje se vrši prema pregledu fonda sati potrebnih za realizaciju programa redovnog poučavanja, predviđenog za određena zanimanja.

Kako bi se značaj profesionalne edukacije izdigao na odgovarajući nivo i obezbijedio potrebni kontinuitet, zaposleni koji se nalaze na zamjeni u drugim organizacionim cjelinama dužni su da prisustvuju redovnom poučavanju u jedinici na kojoj se nalaze na zamjeni.

- Selekcija novozaposlenih

Selekcija novozaposlenih se odvija prilikom odabira kandidata koji su se prijavili na oglas na osnovu njihovih stručnih referenci i drugih uslova propisanih aktom o sistematizaciji, a u slučaju prijema pripravnika za zanimanja koja se odnose na neposredno učešće u vršenju željezničkog saobraćaja, obavlja se stručna obuka i rad pod nadzorom, nakon čega se vrši polaganje stručnih ispita za rad na željeznici, shodno 646 Pravilniku o stručnoj spremi radnika koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja.

- Saradnje sa obrazovnim institucijama

ŽICG AD Podgorica uglavnom saraduje sa Mašinskom tehničkom školom gdje se na smjerovima za željeznička zanimanja, uz učešće predavača iz ovog Društva, vrši školovanje budućeg srednjoškolskog kadra, uz obavezu obavljanja praktične nastave u ovom Društvu, po programu obrazovanja.

Prisutni deficiti i suficiti u ponudi i tražnji radne snage, posebno kada su oni izraženi kod pojedinih zanimanja, nameću potrebu realizacije niza programa u cilju usklađivanja tih odnosa, odnosno, prilagođavanje ponude potrebama poslodavaca, odnosno tražnji radne snage. U tom smislu posebno ističemo važnost programa obrazovanja u obrazovnim institucijama, gdje se uz teoretska znanja stiče-obavlja praktični rad, koji se realizuje saglasno unaprijed donijetim programima, čime se pravovremeno vrši praktična priprema učenika za budući posao i time obezbjeđuje što kvalitetniji kadar.

- Stručno osposobljavanje

ŽICG AD-Podgorica je aktivni učesnik stručnog osposobljavanja, koje se sprovodi po programu Vlade Crne Gore, a putem Uprave za kadrove. Međutim, u toku 2020. godine preko Službe za ljudske resurse nije realizovan program stručnog osposobljavanja (Sektori nijesu iskazali potrebu za tim).

- **Obuke za zaposlene**

Obuka pripravnika za samostalan rad, koja se za zanimanja koja su vezana za neposredno učestvovanje u vršenju željezničkog saobraćaja, sprovodi se po Programu stručne obuke pripravnika za poslove na kojima radnici neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja 646 Pravilnika o stručnoj spremi radnika koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja. Ova obuka obuhvata teoretski i praktični dio, a dužina obuke zavisi od složenosti zanimanja, odnosno od nivoa kvalifikacije. O ovoj obuci pripravnici vode dnevnik koji, potpisan od strane mentora, prilažu uz prijavu za polaganje stručnog ispita za rad na željeznici. U 2020. godini pripravnički staž su završila 22 pripravnika, a još deset pripravnika je započelo pripravnički staž u 2020. godini i nastavili da ga obavljaju u 2021. godini.

Po Programu stručne obuke pripravnika za poslove na kojima radnici neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja 646 Pravilnika o stručnoj spremi radnika koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja vrši se i stručno osposobljavanje onih zaposlenih koji, uz rad a u postupku vanrednog školovanja, odnosno studiranja, steknu kvalifikaciju, odnosno veći nivo obrazovanja. Ovakvo stručno osposobljavanje je u 2020. godini sprovedeno za tri zaposlena i inače ovo Društvo podržava ovakve programe obuke.

Osim ove obuke, shodno 646 Pravilniku o stručnoj spremi radnika koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja, u slučaju značajnih tehničkih i tehnoloških promjena, donošenja novih propisa, za određene profile zaposlenih organizuju se posebni radno instruktivni seminari – obuke putem redovnog poučavanja.

Osim navedenog, ukazujemo da je Društvo u smislu unapređenja stručne osposobljenosti i inoviranja znanja ostalih zaposlenih, te praćenja novih zakonskih propisa, spremno za upućivanje zaposlenih na stručne kurseve i seminare, po kom osnovu i rezerviše određena finansijska sredstva.

Zbog posebne situacije izazvane pandemijom corona, u toku prošle godine zaposleni su učestvovali na kurseve koji su organizovani putem on-line.

8. Informacije o izloženosti rizicima

Identifikacija rizika je proces kojim se identifikuju i dokumentuju potencijalni rizici. Željeznička infrastruktura se u svom poslovanju suočava sa kreditnim rizikom, koji prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja i rizikom likvidnosti, koji se ogleda u poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza.

Izloženost Društva kreditnom riziku po osnovu potraživanja iz poslovanja zavisi najviše od naplate potraživanja usluga od dva operatera, koji učestvuju u ukupnim potraživanjima sa oko 87%. Zbog nemogućnosti naplate potraživanja po osnovu korišćenja željezničke infrastrukture redovnim putem, Društvo ne može da planira realizaciju svojih obaveza ili vrlo često mora da izmiruje obaveze prema EPCG AD Nikšić po osnovu utrošene električne energije od strane jednog od operatera, čime ugrožava svoju likvidnost.

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo biti suočeno sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Društvo upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospjele obaveze. Planiranje novčanog toka vrši se na nivou poslovnih aktivnosti Društva.

Društvo sa obezbjeđenim sredstvima iz budžeta Crne Gore, koja se opredjeljuju ŽICG po osnovu Programa tekućeg održavanja javne infrastrukture, kao i sa ostalim prihodima koje ostvaruje shodno Zakonu o željeznici ima mogućnosti da uredno servisira tekuće obaveze iz poslovanja. Međutim, ukoliko dodje do smanjivanja i ovako ograničenog budžet koji se izdvaja za tekuće održavanje javne infrastrukture u narednom period, to Društvo dovodi u rizik da neće biti u mogućnosti da obezbijedi uredno servisiranje obaveza prema dobavljačima i Poreskoj upravi po osnovu poreza i doprinosa na zarade zaposlenih. Takodje, iz sopstvenih sredstava Društvo nije u mogućnosti da otplaćuje međunarodne kredita, za koje je Vlada Crne Gore dala garanciju. Za 2021. godinu, sredstva koja treba da se izdvoje iz budžeta CG po navedenom osnovu iznose 4,262 mil.eura.

9. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica, je Odlukom Odbora direktora br. 10633/13 od 10.11.2009. godine, prihvatila preporuke za primjenu Kodeksa Korporativnog upravljanja u Crnoj Gori i obavezala se da u narednom primjenjuje dobru praksu korporativnog upravljanja u svim segmentima gdje se prepoznata potreba za primjenom i praćenjem rezultata takve primjene.

BDO d.o.o. Podgorica

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 149

81000 Podgorica

Montenegro

Tel: +382 20 228 449

Fax: +382 20 228 449

www.bdo.co.me

BDO d.o.o. Podgorica, privredno društvo osnovano u Crnoj Gori, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Velikoj Britaniji i dio je međunarodne BDO mreže firmi članica.

BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Podgorica, a limited liability company incorporated in Montenegro, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

